

प्रभाव दैनिक

National Daily

पत्रिका नआएमा, ठेगाना परिवर्तन
भएमा वा अन्य कुनै गुनासो/जिज्ञासा
भएमा निम्न माध्यमबाट हामीलाई
तत्काल सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध
गरिन्छ।

प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि.
सिफल-७, काठमाडौं
०१४३७३७७७ / ०७६९९५४०००/
०९८४९९९२९७ / ०९८४९९९२९९
marketing2prabhav@gmail.com

वर्ष १० अंक ३२६

काठमाडौं

सोमबार, १२ चैत २०८०

Prabhav National Daily

Monday, March 25, 2024

www.prabhavonline.com

पृष्ठ ८

मूल्य रु. ५/-

परराष्ट्रमन्त्रीको चीन भ्रमण

प्राथमिकतामा बिआरआई

यस्तो छ भ्रमण तालिका

आइतबार राति ११ बजे चीनको स्वाञ्जाउ पुगेका परराष्ट्रमन्त्री नारायणकाजी श्रेष्ठलाई त्यहाँ चिनियाँ कम्युनिस्ट पार्टीका सचिव ली सीले स्वागत गरेका छन्। उनी आज वेइजिङ प्रस्थान गर्ने कार्यतालिका रहेको छ। त्यहाँ वैदेशिक विभागका मन्त्री लिउ जियानचाओसँग भेटवार्ता गर्ने कार्यक्रम रहेको छ।
चीन भ्रमणको क्रममा मंगलबार चिनियाँ विदेशमन्त्री वाङ यीसँग दिवाभोजन र भेटवार्ता गर्ने कार्यक्रम रहेको छ। यो भेटलाई महत्त्वका साथ हेरिएको छ। सोही साँझ वेइजिङस्थित नेपाली दूतावासमा परराष्ट्रमन्त्रीको सम्मानना रात्रिभोजन आयोजना गरिएको छ।
मन्त्री श्रेष्ठ बुधवार

बिआरआई भए पनि अरु परियोजना भए पनि नेपाली जनतालाई जानकारी दिनुपर्छ। नेपाली जनताको तर्फबाट जान लागेपछि भन्नुपर्छ। सार्वजनिक भ्रमण भएकोले संसदमार्फत भन्नुपर्छ।

डा. प्रकाशचन्द्र लोहरी पूर्वअर्थमन्त्री

सहुलियतपूर्ण ऋण हुनुपर्छ। ठेकादेखि सबै सामान मान्छे उनीहरूकै हुने हुनु भएन। नेपालको आवश्यकता र नेपाललाई सहयोग हुने किसिमको हुनुपर्छ।

डा. प्रकाशशरण महत प्रवक्ता, नेपाली कांग्रेस

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- उपप्रधान तथा परराष्ट्रमन्त्री नारायणकाजी श्रेष्ठको चीन भ्रमणमा बहुप्रतिक्षित भनिएको वेल्ड एन्ड रोड इन्सिस्टिभ (बिआरआई) परियोजनाबारे पनि छलफल

हुने भएको छ। एमालेसहितको गठबन्धन बनेपछि यसै विषयमा थप छलफलका लागि उपप्रधान तथा परराष्ट्रमन्त्री नौ दिने चीन भ्रमणमा जान लागेको परराष्ट्र मामलाका जानकारहरू बताउँछन्।
यद्यपि विवादमा तानिने डरले सरकारले यस विषयलाई भ्रमणको एजेन्डा बनाएको छैन। प्रधानमन्त्री एवं माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालले नेताहरूका अनुसार देश आर्थिक संकटसँग जुधिरहेको बेला चीनबाट यस परियोजनामार्फत लगानी भित्र्याउने मौका यही भएको बताइएको छ। 'एमालेसँगको गठबन्धनमा सरकार वनेकै बिआरआई

भित्र्याउनु हो,' दाहालले एक नेताले भने, 'यो नेपालका लागि सुनौलो मौका पनि हो।'
गत असोजमा अमेरिका हुँदै चीन पुगेर फर्केपछि काठमाडौंमा प्रधानमन्त्री दाहालले चिनियाँ राजदूत छनू सङसँग भेटेका थिए। त्यतिबेला दाहालले आफू बिआरआईप्रति सकारात्मक रहेको बताएका थिए। यद्यपि त्यतिबेला नेपाली कांग्रेस सत्ता साझेदार थियो। कांग्रेस बिआरआईप्रति सशर्कित रहेको कारण दाहाल निर्णय गर्न हिँच्किएका थिए। यसपटक भने एमाले सत्तासहयात्री पाएको छ, माओवादीले।
(क्रमशः पृष्ठ २ मा)

सुहाङलाई विरासत जोगाउने अभिभारा

३२ वर्षीय सुहाङ नेम्बाङ इलाम-२ मा एमाले उम्मेदवार

जेबी योञ्जन

काठमाडौं- मुलुकमा पञ्चायत ढलेको दुई वर्ष हुँदै गर्दा राष्ट्रिय राजनीतिमा सुवासचन्द्र नेम्बाङको 'डेब्यु' भयो। त्यहीबेला कान्छो छोराको रूपमा सुहाङ जन्मिए।
राष्ट्रिय सभा र प्रतिनिधिसभा सदस्य, मन्त्री हुँदै सभामुख र संविधानसभा अध्यक्ष भइसकेका नेम्बाङको निधन गत भदौ २६ मा भयो। इलाम-२ का जनताको तीन दशक लगातार प्रतिनिधि बनेका सुवासको निधनपछि अब कान्छो छोरा सुहाङमाथि बुबाको राजनीतिक विरासत धान्नुपर्ने जिम्मेवारी प्राप्त भएको छ।
एमालेको कानून विभागमा उनी हालै मनोनीत भएका छन्। उनै नेम्बाङलाई अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले इलाम-२ मा आगामी १५ वैशाखमा हुने उपनिर्वाचनका लागि आइतबार उम्मेदवार बनाए।
जुन अपेक्षित थियो। किनभने ओलीले यसअघि नै सुहाङलाई उम्मेदवार बनाउने अनौपचारिक रूपमा आश्वासन दिएका थिए। नभन्दै उम्मेदवार बनाए। र, ओलीले सुहाङवारे सामाजिक सञ्जाल फेसबुकमा लेखेका छन्, '३२ वर्षीय सुहाङ नेम्बाङ इलाम-२ को उपनिर्वाचनमा उम्मेदवार बनेका छन्। फुटबल र क्रिकेटमा रूचि भएका, पेसाले लय (अधिवक्ता) सुहाङलाई भेट्दा सरल र नयाँ जोस भएका युवाको रूपमा पाएको छु।'
तर, सुहाङ भने उम्मेदवार हुनेमा सशर्कित थिए। कारण, नेकपा एकीकृत समाजवादीका सम्मानित

नेतासमेत रहेका पूर्वप्रधानमन्त्री भलनाथ खनालले ओलीनिवास बालकोट पुगेर वारम्बार एमालेमा आएर चुनाव लड्ने

भनेको विवरण सार्वजनिक भएको थियो। अर्कोतिर, भूगोलमा लामो समयदेखि क्रियाशील नेताहरूको नाम

पार्टी अध्यक्ष कमरेड केपी शर्मा ओली र सिंगो एमाले पार्टीले मलाई जनतासामु परीक्षणका लागि खडा गर्नुभएको छ। यो ऐतिहासिक अभिभारा सम्हाल्न म पूर्णरूपमा तयार छु।

सुहाङ नेम्बाङ उम्मेदवार, नेकपा एमाले

३२ वर्षीय सुहाङ नेम्बाङ इलाम-२ को उपनिर्वाचनमा उम्मेदवार बनेका छन्। फुटबल र क्रिकेटमा रूचि भएका, पेसाले लय (अधिवक्ता) सुहाङलाई भेट्दा सरल र नयाँ जोस भएका युवाको रूपमा पाएको छ।

केपी शर्मा ओली अध्यक्ष, नेकपा एमाले

पनि जिल्ला हुँदै कोशी प्रदेश काँक्रेटाबाट सिफारिस भएको थियो। अन्ततः टिकटमा सुहाङले बाजी मारे।

'पार्टी अध्यक्ष कमरेड केपी शर्मा ओली र सिंगो एमाले पार्टीले मलाई जनतासामु परीक्षणका लागि खडा गर्नुभएको छ,' उनले प्रभावसँग भने, 'यो ऐतिहासिक अभिभारा सम्हाल्न म पूर्णरूपमा तयार छु। खरोगरी चुनावी मोर्चामा खडा हुन्छु।'
(क्रमशः पृष्ठ २ मा)

सन्दर्भ: वैदेशिक रोजगार

सीप सिकेर विदेशिने क्रम बढ्दो

आठ महिनामा रोजगारीका लागि विदेशिनेमध्ये साढे ७१ प्रतिशत दक्ष

मोहनप्रसाद पन्त

काठमाडौं- चालु आर्थिक वर्षको आठ महिनामा रोजगारीका लागि विदेशिने नेपालीमध्ये साढे ७१ प्रतिशत सीपयुक्त (दक्ष) रहेको पाइएको छ। वैदेशिक रोजगार विभागले सार्वजनिक गरेको तथ्यांकअनुसार चालु आवको साउनदेखि फागुन मसान्तसम्म सीप सिकेर विदेश जाने नेपाली श्रमिकको संख्या तीन लाख २५ हजार ५९६ जना रहेको छ। यो उक्त अवधिमा रोजगारीका लागि विदेशिने कुल श्रमिक संख्याको ७१.६८ प्रतिशत हो।
विभागको तथ्यांकअनुसार चालु आवको आठ महिनामा श्रम स्वीकृति लिएर विदेशिनेको संख्या चार लाख ६८ हजार १२५ जना रहेको छ। जसमध्ये

५२ हजार २६७ जना महिला रहेका छन्। उक्त अवधिमा सीप सिकेर विदेशिने महिलाको संख्या भने ३२ हजार १०७ जना रहेको छ।
सीप सिकेर विदेशिने नेपाली साउन महिनामा ३८ हजार ७४५ जना थिए। भदौमा ३५ हजार ८१०, असोजमा ३८ हजार ७३८, कात्तिकमा ३० हजार ८२२, मंसिरमा ४९ हजार ८५, पुसमा ४८ हजार १६९, माघमा ४५ हजार ६४८ र फागुनमा ४७ हजार ५७७ जना सीपयुक्त श्रमिक विदेशिएको विभागको तथ्यांकमा देखिन्छ।
समीक्षा अवधिमा ३८ हजार २५२ जना अर्धदक्ष श्रमिक रोजगारीका लागि विदेशिएका छन्। पेसागत दक्षता हासिल गरेका एक हजार १२६ जनाले वैदेशिक रोजगारीका लागि श्रम स्वीकृति लिएका

छन्। फागुन मसान्तसम्मको आठ महिना अवधिमा विदेशिने दक्षता (विशेषज्ञता) हासिल गरेका ४१७ जना पनि विदेशिएका छन्।
यस अवधिमा ठूलो संख्यामा अर्धदक्ष श्रमिक पनि रोजगारीका लागि विदेशिएको विभागको तथ्यांकमा उल्लेख गरिएको छ। फागुन मसान्तसम्म ९२ हजार ७७४ जना अर्धदक्ष (कोरा) श्रमिक विदेशिएका छन्। यो उक्त अवधिमा श्रम स्वीकृति लिएर विदेशिनेको २८ प्रतिशत हो।
गत आव २०७९/८० मा विदेशिने दक्षता हासिल गरेका श्रमिकका रूपमा २५७ जना, पेसागत दक्षता भएका श्रमिक एक हजार १५२ र सीपयुक्त दक्ष श्रमिक पाँच लाख छ हजार ५४६ जना रोजगारीका लागि विदेशिएका थिए।
(क्रमशः पृष्ठ २ मा)

प्रगतिशील मञ्चको होली अगांगता भएका बालबालिकासँग

काठमाडौं (प्रस)- प्रगतिशील वैदेशिक रोजगार व्यवसायी मञ्च नेपालले यस वर्षको होली पर्व गोकर्णेश्वरस्थित अपांग पुनःस्थापना केन्द्र नेपालका बालबालिकासँग मनाएको छ। मञ्चले केही वर्षयता केन्द्रका बालबालिकासँग होली मनाउँदै आएको छ।
मञ्चका अध्यक्ष जनक रावलको सक्रियतामा कार्यसमितिका पदाधिकारी एवं सदस्यहरूले केन्द्र पुगेर बालबालिकासँग होली खेल्नुका साथै खाना खुवाउने र 'ह्यापी होली' अंकित टिसर्ट वितरण गरे। मञ्चले केन्द्रलाई आर्थिक सहयतास्वरूप केन्द्रका अध्यक्ष उदयबहादुर लिम्बूलाई ६६ हजार ६०० रूपैयाँको चेक हस्तान्तरण गरेको छ। सामाजिक उत्तरदायित्वअन्तर्गत अपांगता भएका बालबालिकाका लागि आर्थिक सहयोग गरिएको मञ्चका अध्यक्ष जनक रावलले बताए। 'आगामी दिनमा पनि विभिन्न अवसर पारेर यस्तै अपांगता भएका, असहाय, अनाथ तथा वृद्धवृद्धाहरूको संरक्षणका लागि मञ्चको सक्दो सहयोग रहने छ,' उनले भने।
हाल उक्त संस्थामा ४० जनाभन्दा बढी शारीरिक तथा मानसिकरूपमा अपांगता भएका बालबालिका रहेका जानकारी दिइएको छ।

जनहितमा जारी सन्देश

सुरक्षित रहौं रोकथाम गरौं नियन्त्रण गरौं

डेगी रोग डेगी भाइसबाट संक्रमित एडिज जातको लामखुट्टेको टोकाईबाट मात्र सवैछ।

थोरै मात्र पानी जम्मा भएको भाँडामा पनि यो लामखुट्टेले फूल पाउँछ र यसको वृद्धि विकास हुन्छ।

डेगीको लक्षणहरू: उच्च ज्वरो आउनु, जोर्नी र मांशपेशीहरू, आँखाको गेडी र टाउको बेस्सरी दुख्नु, शरीरमा रातो धिमिराहरू आउनु, चाकवाकी लाग्नु वा वाक्ता हुनु आदी हुन्।

डेगीबाट बच्ने उपायहरू

एडिज जातको लामखुट्टेले दिनेको समयमा टोक्दछ। त्यसमाथि पनि विहान र साँझको समयमा टोकेको सम्भावना बढी भएकोले सो समयमा थप सचेत हुने।

आफ्नो घर बरिपरि, कार्यस्थल र सार्वजनिक ठाउँहरूमा पानी जम्मा नदिने। पानी राख्ने भाँडालाई लामखुट्टे नछिर्ने गरि राखी छोपेर राख्ने।
घरको ड्याल ढोकामा लामखुट्टे नछिर्ने जाली हाल्ने।
दिवसो पनि लामखुट्टे भगाउने धूप बाल्ने र लामखुट्टेको टोकाईबाट बच्ने मलम लगाउने।
बिहान, दिउँसो, राती जुनसुकै बेला भुलु लगाएर मात्र सुत्ने।
घरको ड्याल ढोकामा लामखुट्टे नछिर्ने जाली हाल्ने।
पुरै शरिर ढाक्ने लुगा लगाउने।

लामखुट्टेले फुल पार्न सक्ने संभावित घर भित्र र वरपरका पानी जमेको ठाउँहरू र पानी राख्ने भाँडाहरू खोजी खोजी सफा गरौं र लामखुट्टेको फुल नष्ट गरौं।

उपचारका दायरामा आउने न्यून

काठमाडौं- हो! हामी क्षयरोग अत्यन्त गम्भीर भन्ने नारासहित आइतबार विश्व क्षयरोग दिवस नेपालमा पनि विविध कार्यक्रम आयोजना गरी मनाइयो। राष्ट्रिय क्षयरोग केन्द्रका अनुसार आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा नेपालमा ७० हजार क्षयरोगका नयाँ विरामी थपिएका छन्। ती मध्ये ३७ हजार ४४७ जनामात्र उपचारको दायरामा आएको देखिन्छ। यसैगरी क्षयरोगकै कारण बर्षान्तर १८ हजार जनाको मृत्यु हुने तथ्यांकले देखाउँछ।

क्षयरोग 'भाइको ब्याक्टोरियम ट्युबरकुलोसिस' नामक जीवाणुको

संक्रमणका कारण हुने संक्रमणजन्य सुरुवात रोग हो। क्षयरोग भएका विरामीले खोक्दा, हाडचूचू गर्दा किटाणु निरोधी मानिसको सम्पर्कमा आएमा रोग सन् जोखिम हुन्छ।

केन्द्रका निदेशक डा. प्रज्वल श्रेष्ठले भने, 'क्षयरोगको जोखिम १५ देखि ४४ वर्ष उमेर समूहका छन्। पछिल्लो वर्षमा ६५ वर्षभन्दा माथिका वृद्धवृद्धामा पनि क्षयरोग देखिने गरेको पाइएको छ।' हाल नेपालभर छ हजारभन्दा बढी स्वास्थ्य संस्थामा क्षयरोगविरुद्धको औषधि नि:शुल्क उपलब्ध छन्। क्षयरोगको जोखिममा कुपोषण भएका,

धुमपान तथा सुर्तीजन्य पदार्थको सेवन गर्ने, मधुमेहका विरामी, मादकपदार्थ सेवन गर्ने, एचआइभी संक्रमित, रोग प्रतिरोधात्मक क्षमता कम भएका मानिस उच्च जोखिम गर्दछन्।

उनले 'क्षयरोग मुक्त नेपाल अभियान' अन्तर्गत हाल १२५ स्थानीय तहमा क्षयरोगको पहिचान, निदान र उपचार सेवामा सुधार गरिएको जानकारी दिँदै क्रमशः ७५२ वटै स्थानीय तहमा लागू गरिने बताए। नेपालले सन् २०२० सम्ममा क्षयरोगमुक्त बनाउने लक्ष्य लिएको छ। *रासस*

पृष्ठ १ बाट क्रमशः

सुहाडलाई विरासत...

बुवा सुवासजस्तै चलाखी र सावधानीपूर्वक ढंगले शब्दको प्रयोग गर्ने सुहाडले नेम्वाङ परिवारको कानुनी विरासतलाई जोगाएका छन्। अब राजनीतिक विरासत जोगाउने चुनौती उनमा थपिएको छ। 'राजनीतिमा इमान नबेच्ने हो। बुवाले पनि बेच्नुभएन। त्यसरी पनि जनताको असल प्रतिनिधि र विधायक हुन सकिन्छ भन्ने लागेको छ। जसका लागि म तयार छु,' सुहाडको भनाइ छ।

बुवाको पदचाप पछ्याउँदै राजनीतिमा सुहाडको यो पहिलो पाइला हो। अबको एक महिनामा हुने इलाम-२ को उपचुनाव जितेर राजनीतिमा सुहाडले फड्को मारौं कि नमालौं? अहिले नै निकर्षण गर्न सकिँदैन। तर, बुवा सुवासले पार्टी र माइसेबुडलाई सन्तुलनमा जहिल्यै राख्दा चुनाव जितिरहे। उसो त सुवासअधि त्यही क्षेत्रमा एमालेकै मणिकमार सुब्बाले चुनाव जितेका थिए। एकपटक (२०५१) मात्रै कांग्रेसका कूलबहादुर गुरुङ (केही)ले त्यस क्षेत्रबाट चुनाव जिते। नभए बाँकी सबै चुनाव एमालेले जितेको इतिहास छ। यमो हुनुको कारण एमाले सांगठनिक रूपमा बलियो छ।

यद्यपि, सुहाडका लागि भने तुलनात्मक रूपमा चुनाव जित्न बुवासँगै मणिकमारलाई भन्दा बढी चुनौती छन्। पहिलो त उनको सीधा सम्बन्ध इलाम-२ बासी र पार्टीसँग भर्खर स्थापित हुँदै छ। भूगोलको समस्या थाहा छैन। यसको असर सुहाडलाई चुनावमा पर्नसक्ने देखिएको छ।

दोस्रो त बुवा सुवासका कारण तीन दशकदेखि इलाम-२ मा नेतृत्वको जाम छ। जनतामाझ गएर चुनावमाफत परीक्षण हुने अवसर कसै नेताले पाएनन्। जसको प्रतिविम्बन जिल्ला कमिटी र प्रदेश कमिटीले गरेको उम्मेदवार सिफारिसमा पयो। तर, ओलीले आइतबार सुहाडलाई उम्मेदवार छाने। एमाले इलामका एकजना पदाधिकारीका अनुसार अब सुहाडले उपनिर्वाचन जित्ने थप तीन दशक इलाम-२ मा रजगज गर्न सक्छन्। यस आधारले पार्टी कमिटीमा भने बुवापछि छोरालाई उम्मेदवार बनाएको भन्दै एउटा ठूलै पत्कै रुट छ। उनीहरू मन कुँडाएर बसेकाले चुनावमा असहयोग गर्न सक्छन्।

तेसो त सुहाडले नै भनेअनुसार स्वतन्त्र उम्मेदवार मिलन लिम्बू चुनौती हुन सक्छन्। यसबारे सुहाडले प्रभावसँग केही तर्कअधि सारे। 'उहाँ (मिलन) स्वतन्त्र उम्मेदवार हुनुभयो। स्वतन्त्र रहने मतदाताले उहाँलाई मत दिन सक्छन्,' उनले भने।

सुहाडलाई थपिएको अर्को चुनौती भनेको किरात धर्मगुरु आत्मनन्द लिङ्देन, उनी रहेको माइसेबुड र त्यस क्षेत्रका एमाले कार्यकर्ताले पार्टी सदस्यता नवीकरण नगर्नाले पनि हो। किरात-सगरमाथा प्रदेशको नाम राख्न लिङ्देनले प्रस्ताव गर्दा मूलभूतरूपमा उक्त नाम अस्वीकार गर्नुमा ओलीको भूमिका निर्णायक रहेको भन्दै लिङ्देन र माइसेबुडका एमालेजनले पार्टी सदस्यता नै नवीकरण गरेका छन्। एमाले त्यागेको डेक्रेसिंह थेंगिम अहिले पहिचान पक्षधरबाट उम्मेदवार छन्। यी विकसित राजनीतिक परिघटना पनि सुहाडको जितमा बाधक बन्न सक्ने देखिएको छ।

कोही मैदानमा, कोहीको सुरसार्ने छैन

उपनिर्वाचनका लागि घोषणा भइसकेका उम्मेदवारहरू तीनजना भएका छन्। प्रमुख दल एमालेबाट

सुहाड, पहिचान पक्षधरहरूबाट डोगेन्द्रसिंह थेंगिम र स्वतन्त्र उम्मेदवार मिलन लिम्बू उम्मेदवार घोषणा भइसके।

थेंगिम र लिम्बू त गाउँगाउँ घुमिरहेका छन्। तर, प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेपाली कांग्रेससहितका दलहरूले उम्मेदवार तय गर्न सकेका छैनन्। प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल नेतृत्वको दल नेकपा माओवादी केन्द्रले उम्मेदवार बनाउने सुरसार्ने गरेको छैन। काठमाडौंको अख्यक्ष हर्कबहादुर नेम्वाङले केही दिनभित्र छलफल गरेर उम्मेदवार छानिने बताए। 'हामी त उपनिर्वाचनको छलफलमै गइसकेका छौं। केही दिनमा उम्मेदवार टुंग्याउँछौं,' उनले भने, 'त्यसपछि थाहा दिउँला।'

राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपाले) केही दिनमै उम्मेदवार घोषणा गर्ने भएको छ। सहमहामन्त्री कविन्द्र बुलाकोटीसहितका नेताहरूले गरेको जनमत सर्वेक्षणका आधारमा उम्मेदवार घोषणा गर्ने भएको हो। राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपाले) पनि उम्मेदवार छानेको छैन। अरू अधिकांश दलको हालत उही छ।

प्राथमिकतामा विआरआई...

नेकपाकालमा प्रधानमन्त्री रहेको केपी शर्मा ओलीले यो परियोजना अधि बढाउन खोजेका थिए। पछि कांग्रेस सभापति शेरबहादुर देउवा प्रधानमन्त्री भएपछि २०८७ मा यस परियोजनामाथि प्रश्न उठेको थियो।

त्यतिबेला देउवाले अनुदानका रूपमा पाएमात्र रसुवागढी-काठमाडौं रेलमार्ग बनाउने नभए ऋणमा सहमत हुन नसक्ने बताएका थिए। यसपटक यही परियोजनामाफत विदेशी लगानी भित्र्याउने योजना दाहालको देखिन्छ। भ्रमणमा परराष्ट्रमन्त्रीले पक्कै यसबारे छलफल गर्नसक्ने पूर्वअर्थमन्त्रीसमेत रहेका राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपा)का नेता डा. प्रकाशचन्द्र लोहनीले आशंका गरे। 'घुम्नमात्र गएको त हैन होला?', लोहनीले प्रश्न गरे।

यद्यपि यस्तो विषयमा खुलेर जानु नै फाइदा हुने उनी बताउँछन्। 'नेपाली जनतालाई जानकारी दिनुपर्छ। नेपाली जनताको तर्फबाट जान लागेपछि भन्नुपर्छ। सार्वजनिक भ्रमण भएकोले संसद्माफत भन्नुपर्छ,' लोहनीले भने। धेरैले विआरआई के होला भन्ने प्रश्न गरेकाले पनि यसको उद्देश्य र लगानीको अवधारणामाथि सार्वजनिक छलफल चल्नुपर्नेसमेत उनको सुझाव छ। 'लगानी हामीलाई चाहिने हो भने सबै कुरा डिफाइन्स हुनुपर्छ,' लोहनीले भने।

निवर्तमान अर्थमन्त्री डा. प्रकाशशरण महत भने नेपाललाई सहयोग हुने किसिमको परियोजना स्वीकार गर्न सकिने बताउँछन्। यद्यपि महँगो ऋण नेपाल सरकारले धान्न नसक्ने उनको भनाइ छ। 'सहूलियतपूर्ण

ऋण हुनुपर्छ। ठेक्कादेखि सबै सामान मान्छे उनीहरूकै हुने हुनु भएन। नेपालको आवश्यकता र नेपाललाई सहयोग हुने किसिमको हुनुपर्छ,' महतले भने।

परराष्ट्रमन्त्री श्रेष्ठले चीन भ्रमणलाई फलदायी बनाउन शनिवार विभिन्न मन्त्रालयका उच्चपदस्थ अधिकारीसँग छलफल गरेका थिए। परराष्ट्र मन्त्रालयमा भएको छलफलमा श्रेष्ठले मित्रराष्ट्र चीनसँग भएका सम्झौता कार्यान्वयनको अवस्थाका बारेमा जानकारी लिएका थिए। सहभागीले ऊर्जा, व्यापार, पर्यटन, सम्पर्क सञ्जाल, कृषि, प्रविधि हस्तान्तरण, सीमा व्यवस्थापनलगायत विषयमा चिनियाँ पक्षसँग छलफल गर्न सुझाव दिएका थिए।

उपप्रधानमन्त्री श्रेष्ठले आफ्नो भ्रमणमा दुई देशबीचका सम्बन्धलाई सुदृढ गर्ने तथा द्विपक्षीय पारस्परिक सहायता अभिवृद्धिका बारेमा केन्द्रित हुने बताए। 'अहिलेको मेरो चीन भ्रमणले दुई देशबीचको सम्बन्धलाई थप मजबुत र पारस्परिक सहयोगात्मक सम्बन्धलाई पनि राम्रो बनाउने छ। अहिलेसम्म भएका सम्झौताको कार्यान्वयन प्रक्रियाका बारेमा चिनियाँ पक्षसँग छलफल हुने छ,' श्रेष्ठले भने।

छलफलमा राष्ट्रिय सुरक्षा सल्लाहकार शंकरदास वैरागी, परराष्ट्र मन्त्रालयकी सचिव सेवा लम्साल, अर्थ मन्त्रालयका सचिव (राजस्व) डा. रामप्रसाद धिमिरे, रक्षासचिव किरणराज शर्मा, ऊर्जासचिव गोपालप्रसाद सिग्देल, सिंचाइसचिव सुशीलचन्द्र तिवारीलगायत सहभागी थिए। पोखराको अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल बनाउँदा चिनियाँ एक्जिम बैंकबाट २८ अर्ब रूपैयाँभन्दा बढी ऋण लिएको थियो। विमानस्थलको दोस्रो किस्ता ब्याज भुक्तानीसमेत नेपालले गर्न नसकेको अवस्थामा प्रधानमन्त्री दाहालले उक्त ऋणको निश्चित प्रतिशत मिनाहा गराउन आफूले पहल गरिरहेको बताएका छन्। विआरआई सहमतिअधि सरकारले यो विषयलाई मूल मुद्दा बनाउने पनि बताएको छ।

सीप सिक्केर...

यस्तै गत वर्ष ६० हजार ५५५ जना अर्धदश र दुई लाख दुई हजार २१६ जना अदक्षका श्रमिकका रूपमा विदेश गएका थिए। सरकारले रोजगारमूलक सीप विकास तालिम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ लागू गरेयता सीप सिक्केर विदेश जाने श्रमिकको संख्या बढ्दो क्रममा रहेको विभागका महानिदेशक डण्डुराज धिमिरेले बताए। उनका अनुसार पछिल्ला आर्थिक वर्षहरूमा वैदेशिक रोजगारीमा जाने अदक्ष श्रमिकको संख्या क्रमशः घट्दै गइरहेको छ। 'सीप विकास तालिम अनिवार्य हुँदाहुँदै पनि यसको कार्यान्वयनमा कठिनाई भएका कारण अझै पनि ठूलो संख्यामा अदक्ष श्रमिक रोजगारीका लागि विदेश गइरहेका छन्,' महानिदेशक धिमिरेले भने।

होलीमा जथाभावी रड दल्ने २७७ जना पक्राउ

काठमाडौं (प्रस)- प्रहरीले होली पर्व मनाउने क्रममा आइतबार जथाभावी रड दल्ने तथा होहल्ला गरेको आरोपमा २७७ जनालाई पक्राउ गरेको छ। पक्राउ पर्नेमा पुरुष २६२ जना तथा १५ जना महिला रहेका जिल्ला प्रहरी परिसर काठमाडौंका प्रमुख तथा प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक भूपेन्द्र खत्रीले जानकारी दिए। उनले भने, 'आज (आइतबार) कानुनविपरीत काम गर्ने २७७ जनालाई हामीले नियन्त्रणमा लिएका छौं, पक्राउ परेकाहरूको अवस्था हेरेर केहीलाई परिवारको जिम्मा लगाइने र केहीको हकमा मुद्दासमेत दायर हुने छ।'

यसैगरी, जिल्ला प्रहरी परिसर काठमाडौंको टोलीले आइतबार ६६४ वटा

सवारीसाधनलाई नियन्त्रणमा लिइएको जनाएको छ। यसमा चारपात्रे ६४९ तथा दुईपात्रे १५ वटा रहेका जिल्ला प्रहरी परिसर काठमाडौंले जनाएको छ।

लापसे, मापसे गरी सवारीसाधन चलाउने तथा सवारीसाधनका कागजपत्र नबोक्ने, हेल्मेट नलगाई सवारी चलाउनेका सवारीसाधन नियन्त्रणमा लिइएको प्रहरीले जनाएको छ। फागुपूर्णिमा अर्थात् होली पर्वलाई सुरक्षित बनाउने भन्दै प्रहरीले उपत्यकाको सुरक्षा व्यवस्था कडा बनाएको थियो। ट्राफिक चैकइडेसि सादा पोसाकसहित गरी कूल तीन हजार प्रहरी खटाइएको थियो भने ड्योनबाट निगरानी गरिएको थियो।

बेलबारी नगरपालिका नगर कार्यालालिकाको कार्यालय

बेलबारी, मोरङ
कोशी प्रदेश, नेपाल

बेलबारी नगरपालिका कार्यालयको जनहितमा जारी सन्देश

सडक हामी सबैको सामा सम्पति हो । यस सम्पतिको प्रयोग गर्ने अधिकार हामी सबैलाई रहेको छ । सडक, मोटरवेल् पुल तथा भोल्डिङ्ग पुल जस्ता भौतिक संरचनाहरूको संरक्षण गर्नु हामी सबैको दायित्व हो । कोशी प्रदेश सरकारको लगानीमा निर्मित यी संरचनाहरू थोरै लगानीको मर्मत सम्भारले भैरै समय सम्म टिकाउ र प्रयोग योग्य रहनेछ । तपाईं हाम्रो सानो सहयोग, प्रयास र सचनले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्नेछ ।

त्यस्तैले :

- सडक अतिक्रमण गरी सडकको केन्द्र विन्दुबाट Right of Way को क्षेत्राधिकारभित्र कुनै पनि स्थायी तथा अस्थायी संरचनाको निर्माण नगर्ने ।
- सम्बन्धित निकायको अनुमतिविना कुनै पनि शाखा सडक निर्माण नगर्ने ।
- भवन लगायतका पूर्वाधार निर्माण सम्बन्धमा स्थानीय तहले जारी गरेको मापदण्ड पूर्णरूपमा पालना गर्ने ।
- सडकमा जथाभावी सवारी साधन पार्किङ नगर्ने ।
- निर्माण तथा व्यापारिक सामग्रीहरू सडक तथा फुटपाथमा नराख्ने ।
- विभिन्न निर्माण कार्यहरूको समयमा नालीलाई नपुरिने गरी निर्माणकार्य गर्ने र पुरिएको खण्डमा पानीको प्रवाहलाई सडकमा नआउने गरी व्यवस्थापन गर्ने साथै कार्य सकिएपछि नाली सफा गर्ने ।
- सडकमा सवारी साधन धुने र पखाल्ने नगर्ने ।
- बाढीपहिरो तथा अन्य कारणबाट सडक संरचनाहरू अवरुद्ध एवम् क्षति भएमा सम्बन्धित निकायमा तुरुन्त खबर गर्ने ।
- सडकमा घरपालुवा चौपायाहरू बेवारिसे अवस्थामा नछोड्ने ।
- सडकको दायोँ-बायोँ रुख विरुवा रोप्ने ।
- ढुङ्गा, बालुवा गिट्टी, रड इत्यादि निर्माण सामग्रीहरू सडकपेटामा नथुपार्ने ।
- घर बनाउँदा नेपाल सरकारको मापदण्डअनुसार सडक छोडेर बनाउने ।
- निर्माण सामग्री बोक्ने ट्र्याक्टर, टिपर, ट्रकहरूले माटो बालुवा,
- गिट्टी ढुवानी गर्दा सडकका भाँदै ढुवानी नगर्ने ।
- सडकको दायोँ-बायोँमा क्षति हुने कुनै पनि काम नगर्ने ।
- सडकमा फोहोर मैला दुर्गन्धित हुने कुनै पनि वस्तु नफाल्ने ।
- सडक, बाटो तपाईं हाम्रो सामा सम्पति हो त्यसैले संरक्षण गर्ने ।
- सुरक्षित तथा भुकम्प प्रतिरोधी आवाश निर्माण गर्ने ।
- सडकको सुरक्षा नै सुरक्षित यात्रा सुनिश्चित गर्नु हो ।
- दिगो र बलियो भौतिक संरचनामा जोड दिऔं ।
- प्राविधिकको निगरानीमा भौतिक संरचना निर्माण गर्ने ।
- दिगो सडक, पुलपुल्सा, भवन निर्माण हाम्रो सरोकार जोखिमरहित पूर्वाधार सेवा प्राप्त नागरिक अधिकार ।
- आफ्नो गाउँटोलमा सञ्चालन हुने विकास निर्माणमा सहभागी बनेौं ।
- विकासको हरेक काम कारबाही जानकारी राखौं ।
- विकास निर्माण कार्यक्रममा जनसहभागिता जुटाऔं ।

गर्मीयाममा अपनानुपर्ने कुराहरू

- सडकको बासी खानेकुराहरू नखाऔं ।
- पानीलाई फिल्टर गरेर वा उमालेर मात्र खाऔं ।
- लामखुट्टेको टोकाइबाट बच्न भुलको प्रयोग गर्ने ।
- पूरा बाउला भएको कपडा लगाऔं ।
- घरवरिपरि सफा गर्ने, पानी जम्ने खाल्डाखुल्डी पुराै ।
- घरभित्र लामखुट्टे छिर्ने नदिन घरको झ्याल ढोकामा जाली लगाऔं ।

गर्भवती महिलाले ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ।

- नियमित स्वास्थ्य जाँच गर्ने ।
- पोषणयुक्त खानेकुरा खाऊँ / खुवाऔं ।
- चिकित्सकको सल्लाहअनुसार भिटामिन / आइरन चक्की खुवाऔं ।
- गर्भवती महिलालाई ४/६/८ र ९ महिनामा ४ पटक अनिवार्य जाँच गराऔं ।
- प्रसुती हुन अनिवार्य अस्पताल, Birthing Centre वा प्रसुती गृहमा जाऔं ।

नवजात शिशुलाई स्याहार कसरी गर्ने

- नवजात शिशुलाई सकेसम्म छिटो, जन्मेको १ घण्टाभित्र आमाको विगोती दुध खुलाऔं ।
- नवजातशिशुलाई आमाको नाडो छातीमा टाँसेर न्यानो पारी राख्न लगाऔं ।
- जन्मन साथ नरम, सफा र सुख्खा कपडाले बेरी न्यानो पारेर राख्नुपर्दछ ।
- शिशुको नाभी काटिसकेपछि संक्रमणबाट बचाउन नाभी मलम लगाई नाभीलाई सफा र सुख्खा राखौं ।
- भाडापखलाबाट बच्न निम्न उपायहरू अपनाऔं ।
- चर्पीमा मात्र दिसापिसाप गर्ने, बच्चाको दिसादिसाप पनि चर्पीमा नै विर्सजन गर्ने।
- चर्पीमा गएपछि, बच्चाको चर्पी धोएपछि वा फोहोर छोएपछि राम्रोसँग साबुन पानीले हात धाऔं ।
- बासी, काँचो, सडेगलेको खानेकुरा नखाऔं ।
- खानेपानीको मुहान सफा र सुरक्षित राखौं ।
- आफ्नो घर, आँगन सफा राखौं ।

कम्पनी अद्यावधिक, नाम परिवर्तन तथा उद्देश्य थप/संशोधन सम्बन्धी सूचना

प्रथमपटक प्रकाशित मिति : २०८०/१२/१२ गते
यस कम्पनीको मिति २०८०/१२/०२ को विशेष एकल साधारण सभाको निर्णय बमोजिम कम्पनीको साविकको नाम **के.एस. केमिकल मल्टिपर्पोज प्रा.लि.**को नाममा रहेको सम्पूर्ण चल अचल सम्पति तथा तिर्नु व्यहोर्नु सम्पूर्ण कर दायित्व आदि **के.एस. फाइबर कम्पनी प्रा.लि.** (परिवर्तित नाम) कम्पनीले सकानै व्यहोर्ने गरी कम्पनी रजिष्ट्रार कार्यालयको मिति २०८०/१२/०७ गतेको निर्णय अनुसार नाम परिवर्तन गरी **के.एस. फाइबर कम्पनी प्रा. लि.** (प्रा.लि.नं.२७२३३) कायम गरिएको व्यहोरा सम्बद्ध सबैका लागि जानकारी गराईन्छ।

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

हेलचेक्रचाई नगरौं क्षयरोगलाई

बोलीचालीको भाषामा टिबी भनिने रोगको नाम सुनिनसाथ केही वर्षअघिसम्म मानिसहरू आतंकित हुन्थे । उनीहरूको छेउछाउ पनबाट जोगिनु नै रोग लाग्नुबाट उम्किनु हुन्थ्यो । नेपाली समाजमा कुनै बेला कोरोना महामारीले भन्दा पनि अत्याएको टिबी ट्युबरक्लोसिस नामक कीटाणुका कारण सछ । खोकी लगातार लाग्ने भएकोले कतिपयले सुती, तमाखु खानेलाई यो रोग लाग्छ भन्ने पनि थियो । तर क्षयरोग भएका बिरामीले खोक्दा, हाछर्चु गर्दा कीटाणु निरोगी मानिसको सम्पर्कमा आए पनि रोग सनै जोखिम हुन्छ ।

यसैले पनि होला आफूलाई टिबी लाग्नेबित्तिकै रोगीहरूले रोग सार्वजनिक गर्दैनन् । अर्को कमजोरी भनेको रोग लाग्दा पनि परीक्षण गर्नसम्म पुग्दैनन् । यस्तै हेलचेक्रचाईका कारण विश्वमा उच्च मृत्यु दरको १० रोगमध्ये एक यो रोग पनि रहेको छ । राष्ट्रिय क्षयरोग केन्द्रका अनुसार आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा नेपालमा ७० हजार क्षयरोगका नयाँ बिरामी थिएका छन् । ती मध्ये ३७ हजार ४४७ जनामात्र उपचारको दायरामा आएको देखिन्छ । क्षयरोगकै कारण नेपालमा बर्सेनि १८ हजार जनाको मृत्यु भएको उरलाग्दो तथ्यांक छ । गरिबीका कारण पनि रोग लुकाउने नेपालीको बानी छ । अर्को माथि भनेकै रोग भनिदिए छिछि दुरदुर गर्ने डर । सरकारले सन् २०३५ सम्ममा क्षयरोग महामारी अन्त्य गर्ने र सन् २०५० सम्ममा निवारण गर्ने संकल्प राखेको छ ।

चेतनाको कमी र सरकारले यससम्बन्धी सचेत पार्न नसक्नु अर्को कमजोरी हो । यद्यपि 'हो ! हामी क्षयरोग अन्त्य गर्छौं' भन्ने नारासहित आइतबार विश्व क्षयरोग दिवस मनाएको छ । राष्ट्रिय क्षयरोग केन्द्रले यो दिवस मनाए पनि यसबारे खासै चर्चा भएको देखिन्छ ।

क्षयरोगको जोखिम १५ देखि ४४ वर्ष उमेर समूहका मानिसमा हुन्छ । पछिल्लो वर्षमा ६५ वर्षभन्दा माथिका वृद्धवृद्धामा पनि क्षयरोग देखिने गरेको पाइएको छ । हाल नेपालभर छ हजारभन्दा बढी स्वास्थ्य संस्थामा क्षयरोगविरुद्धको औषधि निःशुल्क उपलब्ध छन् । क्षयरोगको जोखिममा कुपोषण भएका, धूमपान तथा सुतीजन्य पदार्थको सेवन गर्ने, मधुमेहका बिरामी, मादकपदार्थ सेवन गर्ने, एचआइभी संक्रमित, रोग प्रतिरोधात्मक क्षमता कम भएका मानिस उच्च जोखिम गर्दछन् ।

'क्षयरोगमुक्त नेपाल अभियान' अन्तर्गत हाल १२५ स्थानीय तहमा क्षयरोगको पहिचान, निदान र उपचार सेवामा सुधार गरिएको सरकारले जनाएको छ । तर ७५३ वटै स्थानीय तहमा यस्तो सेवा लागू भने गरिनुपर्छ । श्वासप्रश्वासबाटै सनै रोग भएकाले सरकारले यो विषयमा विशेष कार्यक्रम नल्याए सर्वसाधारणले बाध्यतामा परेर रोग नजान्ने क्रम जारी हुने छ । यतिमात्र हैन महामारी निवारण योजना पनि असफल हुने छ ।

कसले लेख्ने सीमान्तकृतको इतिहास ?

सामाजिक र भौगोलिक विविधताले नेपालको सौन्दर्य भरिपूर्ण छ तर यहीं विविधताभित्र अनेकौं असमानता पनि छन् । ती असमानतालाई विभिन्न कोणबाट निरूपण गर्न प्राज्ञिक माध्यमबाट पनि प्रयास थाल्नुपर्ने ठूलो आवश्यकता छ । विकास र शान्तिका लागि सामाजिक असमानता ठूलो बाधक हो । समतामूलक समाज निर्माणका लागि विगतमा भएका कमजोरीको इतिहास बटुलेर त्यसलाई निफल्न जरुरी छ । विगतमा राज्यबाटै ऐन निर्माणका क्रमबाट भएका कमीकमजोरीले कतिपय जातिगत र सामाजिक समूह अहिले पनि सीमान्तकृत अवस्थामा गुञ्जिएका छन् । त्यसैले सीमान्तकृतको छुट्टै इतिहास लेखनको क्षेत्रले पनि यथोचित प्रोत्साहन पाउन सकेन । नेपालको इतिहास भनेकै राजा महाराजाको गाथा हो भन्ने धारणालाई चिर्न पनि अब सीमान्तकृतको इतिहास लेखनले उचित वातावरणको खोजी गरिरहेको यस प्रसंगमा स्मरणीय छ ।

▶ राजकुमार दिवपाल

“

नेपाली इतिहासकारहरूले सकेसम्म राजदरबारप्रति नरम भाषा प्रयोग गर्दै इतिहास लेख्दै जाँदा इतिहास भनेकै राजा महाराजाको गुणगान हो भन्ने प्रतीत हुन पुग्यो । यिनै कारणहरूले इतिहासकारहरूले सीमान्तकृतहरूको सवाललाई सीमान्तमा मात्र पारेनन्, यसप्रति उनीहरूको खासै ध्यानाकर्षण हुन सकेन । परिणाममा सीमान्तकृतहरूको इतिहास लेखिएन । सीमान्तकृतहरूको इतिहास लेखनको क्षेत्र व्यापक छ तर यसमा लेखन प्रयासहरू भने नगण्य छ ।

क्षेत्रमा अर्को आयाम थपे । उनले जातिगत र सामाजिक समूहको पनि छुट्टै इतिहास लेख्न सकिन्छ भन्ने अवधारणा त्यसबेले प्रस्तुत गरेका थिए तर त्यसपछि लेखिएका इतिहासहरू राजा महाराजाकै सेरोफेरोबाट खासै मुक्त हुन सकेको देखिँदैन ।

सीमान्तकृत समूह

राजा जयस्थिति मल्लको थितिलाई नेपालको प्रारम्भिक कानूनको प्रारूप मानिएको छ । वि.सं. १९१० मा जंगबहादुरले बनाएको मुलुकी ऐन नै नेपालको पहिलो लिखित कानून हो । यो ऐनले नेपालका जाति र सामाजिक समूहलाई विभेदयुक्त ढंगले विभाजित गरेर एउटै अपराधमा जातिअनुसार कसैलाई धेरै र कसैलाई कम सजाय दिने व्यवस्था गर्‍यो ।

'छोइछिटो हाल्नुपर्ने अछूत' र 'छोइछिटो हाल्नु नपर्ने अछूत' भनी कानुनी रूपमा तोकेरै छुवाछूतलाई मुलुकी ऐनले मान्यता दियो भने 'मासिन्या मतुवाली' र 'नमासिन्या मतुवाली' भनेर समुदायमा अर्को विभेदको पर्खाल पनि मुलुकी ऐनले नै खडा गर्‍यो । आज यिनै जाति तथा समुदाय सीमान्तकृत अवस्थामा छन् । विगतमा गरिएका यस्ता कमीकमजोरीले कतिपय जाति तथा समुदाय सीमान्तकृत अवस्थामा छन् । उनीहरू आर्थिक, सामाजिक, शैक्षिकजस्ता सबै क्षेत्रमा पछोटेतर र अवसरविहीनताको सिकार बनेका छन् । उनीहरूको इतिहास पनि न्यायोचित ढंगले लेख्नु त कता हो कता, अग्रज इतिहासकारले यसप्रति गम्भीर भएर विचार गर्ने चेष्टासमेत गरेको पाइँदैन । त्यसैले पनि इतिहास भनेकै राजा महाराजाको गाथा भन्ने धारणा बलियो रूपमा स्थापित हुन पुगेको हो । यसले इतिहास विद्यालाई नै न्याय गरेको ठहर हुँदैन ।

इतिहासको स्रोत

लिखित दस्तावेज नै इतिहासको मूल स्रोत हो । इतिहास भनेको विगतको घटनाको प्रामाणिक लेखन र प्रस्तुति हो । विगतमा लेखिएर सुरक्षित रूपमा राखिएका दस्तावेजहरूका आधारमा प्रामाणिक इतिहास लेखिन्छ । यसैगरी, सम्बन्धित घटनाका साक्षीले व्यक्त गरेको धारणाहरू पनि इतिहासका प्रमाणहरू हुन् ।

सीमान्तकृत समुदायको इतिहास लेखनको मूल समस्या भनेकै उनीहरूसँग सम्बन्धित लिखित दस्तावेजको अभाव हो । सीमान्तकृत समुदायमा अहिले पनि लेखन तथा दस्तावेजीकरणको अभाव छ भने विगतमा लेखन र दस्तावेजीकरणको परम्परा नै थिएन । इतिहासको महत्त्वपूर्ण स्रोतका रूपमा रहेका शिलालेख, भोजपत्र, लालमोहर, इतिहास, मुद्रा आदि विगतमा राजा, मुख्तियार वा भारदारहरूबाट प्रसारित हुने गर्थे । यस्ता सामग्रीमा तत्कालीन समाजका कूलिन र अधिकारसम्पन्न वर्गका सवालले मूलरूपमा प्राथमिकता पाउने गर्दा पनि सीमान्तकृत समुदायको इतिहास लेखनमा समस्या आएको हो भन्ने निष्कर्ष निकाल्न सकिन्छ ।

नेपाली लेखकको कलमबाट इतिहास लेखनको परम्परा सुरु हुँदा सम्बन्धित लेखकले तत्कालीन समयका शासकको गुणगानका प्रशस्त कलमको मसी खर्च गरेको प्रसंग माथि उल्लेख गरिसकिएको छ । नेपालमा राजतन्त्र सक्रिय रहँदासम्म पुराना ऐतिहासिक सामग्रीहरूको अध्ययनको पहुँच सहज पनि थिएन । यस्तो अहजस परिस्थितिमा

राजदरबारको प्रतिकूल हुने गरी इतिहास लेख्नु जोखिमपूर्ण पनि थियो । त्यसैले नेपाली इतिहासकारहरूले सकेसम्म राजदरबारप्रति नरम भाषा प्रयोग गर्दै इतिहास लेख्दै जाँदा इतिहास भनेकै राजा महाराजाको गुणगान हो भन्ने प्रतीत हुन पुग्यो । यिनै कारणहरूले इतिहासकारहरूले सीमान्तकृतहरूको सवाललाई सीमान्तमा मात्र पारेनन्, यसप्रति उनीहरूको खासै ध्यानाकर्षण हुन सकेन । परिणाममा सीमान्तकृतहरूको इतिहास लेखिएन ।

हिजो सीमान्तकृतहरूको इतिहास लेखिएन भनेर अब लेखकहरूले कलम थन्क्याएर बस्न पनि भएन । सीमान्तकृतहरूको इतिहास लेखनको क्षेत्र व्यापक छ तर यसमा लेखन प्रयासहरू भने नगण्य छ । त्यसो त राजा महाराजाहरूबाट प्रसारित शिलालेख, लालमोहर, इतिहास, सनद आदिबाटै सीमान्तकृतहरूको ऐतिहासिक सवाल खोज्न नसकिने होइन । उदाहरणका लागि, तत्कालीन श्री ३ महाराज तथा प्रधानमन्त्री भीमशमशेरले १९८९ भदौ ६ मा जारी गरेको इतिहासलाई लिन सकिन्छ । यो इतिहासमा विगतमा तामाङ लेखन नपाइने अवस्था रहेकामा अबदेखि भोटे नभनी तामाङ भनी लेख्ने बोलाउने गर्नु भन्ने उल्लेख छ । यसबाट विगतमा तामाङहरूले भोग्न परेको जातीय पहिचानकै इतिहासलाई खोलतखोलत गर्न ठूलो सहयोग मिल्छ ।

यसै १८८८ कात्तिक सुदी १४ मा तत्कालीन राजाले दूधकोशी र बहादुरा खोला पूर्व र अरुण पश्चिम मार्फकरातका तालुकदारहरूको नाममा जारी गरेको एक रुक्कामा राई, मर्किया, किराती, मुर्मी आदिका प्रत्येक घरबाट हरेक वर्ष जनावरको छाला अनिवार्य संकलन गरी सरकारले सञ्चालन गरेको मेगेजिन अड्डामा दाखिल गर्न आदेश दिइएको छ । जनावरको छाला बुभानुजन नसक्ने प्रत्येक घरबाट हरेक वर्ष दुई-दुई आनाको दरले दस्तुर उठाउन उल्लेख गरेकामा कामी र सार्कीको घरबाट आठ-आठ आना दस्तुर उठाउन आदेश दिइएको छ । यो आदेशबाट अहिले पनि दलित उत्पीडित अवस्थामा रहेका कामी र सार्कीहरूलाई राज्यबाट कस्तो आर्थिक उत्पीडन र शोषण परेको थियो भन्ने इतिहासको खोजी गर्न ठूलो सहयोग मिल्छ ।

कसले लेख्ने इतिहास ?

इतिहास अनुसन्धानमा हात बाँसकेका इतिहासकारहरूले सीमान्तकृतहरूको इतिहास लेखिदिए अत्युत्तम हुने थियो । अर्क इतिहास लेखनमा नाम चलेका र स्थापित इतिहासकारहरूले नै सीमान्तकृतहरूको इतिहास लेखिदिए त उनीहरूको नामसँगै सीमान्तकृतहरूको ऐतिहासिक सवालहरू सहजरूपमा स्थापित हुने थियो तर स्थापित इतिहासकारहरूले सीमान्तकृतहरूको इतिहासलाई आजसम्म त्यति महत्त्व दिएनन् । त्यसैले अब सीमान्तकृतहरू आफै आफ्नो इतिहास लेखनका लागि तयार हुनु नै एक उत्तम विकल्प हुन सक्छ । गौतम बुद्धको भनाइ छ, 'अप्यो दीपो भवः' अर्थात् आफ्नो दीपक आफै बन्न । आफ्नो इतिहासप्रति चिन्ता नैलेखेको आफ्नो इतिहासको अन्वेषण र लेखन आफै गर्न तत्पर हुनुपर्छ । अरूको भर परेर हुँदैन । रासस

(लेखक इतिहास अध्ययन र लेखनमा सक्रिय छन्।)

मनन्योग्य

चाणक्य नीति

धेरै समयमा नै जिज्ञासु विष्णुगुप्तले गुरुका खूट्टा देखाउँदै तक्षशिला विश्वविद्यालयमा अध्ययन गर्न आफ्नो इच्छा प्रकट गरे । यो कुरा सुन्दा पण्डित राधामोहन गद्गद् भए । उनले विष्णुगुप्तलाई अंगालो हालेर आँखाभरि आँसु पाँदै भने- 'बाबु ! तिमीले मेरो मनको बोली बोल्थौ, मेरो आफ्नो ठूलो इच्छा थियो कि यो विद्यालयको कुनै विद्यार्थी तक्षशिला गएर ज्ञान आर्जन गरोस् र यो विद्यालयको नाउँ उच्च पारोस् र मलाई तिम्रो प्रतिभामाथि, तिम्रो विलक्षण बुद्धिप्रति पूरा विश्वास छ, तिमी एक दिन यो विद्यालयलाई पनि महाविद्यालयको स्तर प्रदान गर्न सकेछौ । तिमी तक्षशिला विश्वविद्यालयमा हजारौं विद्यार्थी बीचमा स्वाती नक्षत्रकै चम्कन्थे । मेरो आशीर्वाद सधैं नै तिम्रो साथ छ ।

गुरुका यस्ता वचन सुनेर अनायास नै विष्णुगुप्त (चाणक्य) लाई आफ्ना पिताको सम्झना आयो । उनलाई यस्तो लाग्न थाल्यो कि म अब आफ्नो प्रतिज्ञा अवश्य पूर्ण गर्न सक्छु । ईश्वर त अत्यन्तै दयालु छन्, उनैले त हजुरलाई मसम्म पठाए । चाणक्य

अर्थात् विष्णुगुप्तका यस्ता कुरा सुनेर पण्डितजी केही हाँसे अनि भने- 'कुनै चिन्ता छैन, तिमी मसँग हिँड, म गाउँको एक पाठशालाको अध्यापक हुँ अनि म पनि एक्लै छु । ती पण्डितजी आफ्नो गाउँमा पुगे । दुई तीन दिनको सेवापछि विष्णुगुप्त स्वस्थ पनि भए । एक दिन विष्णुगुप्तले म अनाथलाई पितातुल्य स्नेह दिनुभयो, म हजुरको ऋणबाट कसरी मोक्ष पाउँला ! मेरा पिताजी धेरै पढाउने इच्छा गर्नुहुन्थ्यो । के हजुर मलाई शिक्षा दिनु हुन्छ । किन हुँदैन बाबु ! शिक्षा दिनु नै हाम्रो धर्म हो । म जति योग्य छु, तिमीलाई पनि अवश्य योग्य बनाउछु', पण्डितजीले भने ।

विष्णुगुप्त पण्डित राधा मोहनको पाठशालामा विद्या पढ्न थाले । उनको लगनशीलता, बुद्धि, चातुर्य केही दिनपछि अगाडि आउन लाग्यो । कुनै विद्यार्थीलाई धेरै छोके (रटे) पनि हेक्कै नहुने कुनै कुरा ती विष्णुगुप्त सुनेर मात्र कण्ठस्थ (मुखाप) गर्दथे प्रत्येकका मुखबाट विष्णुगुप्तको प्रशंसा सुनिन थाल्यो । क्रमशः

पत्र-मञ्जुषा

बैंक, वित्तीय संस्थाका पीडितले बोल्न पनि नपाउने हो ?

सरकारको पहिलो दायित्व आफ्नो भूमिको संरक्षण गर्नु हो । त्यसपछि जनता र उनीहरूको धनसम्पत्तिको सुरक्षा गर्नु हो । देशको वित्तिय संस्थाले जो पनि गर्न पाउने अनि सर्वसाधारणलाई त्यसको विरोध पनि गर्न नपाउने ? सरकारले जनताको आवाजमा अक्षुण्ण लगाउन पाउँदैन । किनकि बोल्न पाउने स्वतन्त्रता संविधानले नै प्रत्याभूत गरेको छ । अहिले करोडौं जनताको घरमा रूबाबारी छ ।

विडम्बना, यत्रो कर्मचारी राख्दा पनि हाम्रो देशको आर्थिकाश्रम भूभाग छिमेकी देशहरूले कब्जा गरिसकेका छन् । कब्जा गरिएका ती भूभाग सरकारले अहिलेसम्म फिर्ता ल्याउन सकेको छैन । मुलुकमा रोजगारी नहुँदा करोडौं नेपाली जनता विदेशिएका छन् । तर, परदेशमा उनीहरूको अवस्था दयनीय छ । दिनरात नभनी रगत पसिना बगाएर काम गर्छन् । त्यहाँ उनीहरूमाथि शोषण गरिन्छ । यतिमात्र नभई कतिपय त विदेशी देशको जेलमासमेत कयौं वर्षदेखि बस्निरहेका छन् । उनीहरूलाई गर्दै नगरिएको अपराधका लागि पनि फाँसीको सजाय सुनाइएको छ । सरकार जनताको अभिभावक हो । केही दिनअघि मन्त्रिपरिषद् बैठकले बैंक तथा वित्तीय संस्थाको विरोधमा बोल्नेलाई कारवाही गर्ने निर्णय गर्‍यो । तर, बैंक वित्तीय संस्थाका कारण उठीबास, बिल्लीवाट भएका जनतालाई कसले न्याय दिने ? सहकारीका कारण करोडौं वचतकर्ताको विचल्ली भएको छ । जीवनभर दुख गरेर, खाइनुखाई कमाएको पैसा सहकारीले खाईदिँदा आत्महत्या गर्न बाध्य भएका, मानिसहरू । अनि सहकारीले पैसा खाईदियो भनेर जनताले बोल्न पनि नपाउने ? सहकारीको विरोध पनि गर्न नपाउने ? पछिल्लो समय बैंकबाट कतिपय वचतकर्ताको एकाएक पैसा गायब भएको छ । बैंककै कर्मचारीहरूले

वचतकर्ताको रकम चोरेको पाइन्छ । अनि आफूले वचत गरेको पैसा खाताबाटै गायब भएपछि त्यसको विरोधमा पनि जनताले बोल्न नपाउने ? बैंक, वित्तीय संस्थाले जो पनि गर्न पाउने अनि सर्वसाधारणलाई त्यसको विरोध पनि गर्न नपाउने ? सरकारले जनताको आवाजमा अक्षुण्ण लगाउन पाउँदैन । किनकि बोल्न पाउने स्वतन्त्रता संविधानले नै प्रत्याभूत गरेको छ । अहिले करोडौं जनताको घरमा रूबाबारी छ ।

उनीहरूको घरबार उर्जाइएको छ । घर नघाटका भएका छन्, कयौं सर्वसाधारण । अनि बैंक, वित्तीय संस्थाले करोडौं सर्वसाधारणलाई यस्तो अवस्थामा पुऱ्याउँदा पनि सरकार बैंक, वित्तीय संस्थाकै हितमा निर्णय गर्ने ? के सरकार बैंक, वित्तीय संस्थाको मात्र हो ? बैंक, वित्तीय संस्थाका कारण मनुष्यपनै अवस्थामा पुगेका जनतालाई नेपाली होइनन् ? ? अब यसको जवाफ सरकारले दिनेपर्छ । जनताले आफ्नो पैसाको सुरक्षा हुन्छ, एक-दुई पैसा ब्याज आउँछ भनेर बैंक, वित्तीय संस्था पैसा राखेका हुन् । तर बैंक, वित्तीय संस्थाका सञ्चालक, कर्मचारीहरूले कमिसन (घूस) खाँदै घरजग्गा, गाडी र सेयरमा कर्जा लगानी गरे । अनि अहिले यी क्षेत्रमा मन्दी आएपछि उनीहरू वचतकर्ताको रकम फिर्ता गर्न आलटाल गरिरहेका छन् । के हिजो वचतकर्ताले सबै कर्जा घरजग्गा, गाडी र सेयरमा गर्नु भनेर भनेका थिए ? दलाईहरूले पाँच हजार रूपैयाँ आनाको जग्गा करोड पुऱ्याए । एक लाखको गाडी ३० लाख रूपैयाँसम्म पुऱ्याए । अनि १०० रूपैयाँको सेयर पाँच हजार रूपैयाँसम्म पुऱ्याए । फेरि यही क्षेत्रमा कमिसनको आडमा बैंक, वित्तीय संस्थाका सञ्चालक र कर्मचारीहरूले कर्जा लगानी गरे । अनि यसमा वचतकर्ताहरूको के दोष ? बैंक, सहकारीका सञ्चालक,

कर्मचारीहरू घुसमा विव्दा आज वचतकर्ताहरू बुझेका छन् । अहिले आम सर्वसाधारण सरकारलाई सोध्छन्, 'जनताको पैसा खाने बैंक, वित्तीय संस्थाका सञ्चालक, कर्मचारीलाई कारवाही गर्ने कि पीडित सर्वसाधारणलाई ?' आफ्नो पैसा बुझेपछि जनताले बोल्न पनि नपाउने ? सरकार जो चोर छ, उसकै पक्षमा निर्णय गरिरहेको छ । बैंक, सहकारीहरूले हिजो घुस खाएर आफूखुसी कर्जा लगानी गरे । र, अहिले उठाउन सकेनन् । यसमा वचतकर्ताको गल्ती छ ? अहिले बजार मन्दीमा अयो । घरजग्गा, गाडी र सेयरको कारोबारमा गिरावट आयो । यसको मूल्य घट्यो । बैंक, सहकारीहरूले लिलाम गरेको धितो (घरजग्गा, गाडी र सेयर) चर्को मूल्यमा बेच्न पाएनन् । त्यसपछि उनीहरूले वचतकर्ताको रकम फिर्ता गर्न आलटाल गरिरहेका छन् । के हिजो घरजग्गा, गाडी र सेयरको मूल्य बढ्दा चाहिँ बैंक, सहकारीहरूले वचतकर्तालाई बढी ब्याज दिएका थिए ? ऋणीले ऋण तिर्न एक दिन हिलो गरेमा धितो नै लिलाम गरिदिने अनि आफूहरूले वचतकर्ताको रकम वर्षौंसम्म पनि फिर्ता नगर्दा हुने ?

पछिल्लो समय कतिपय सहकारीहरूले वचतकर्ताहरूलाई पैसाको साटो घरजग्गा, गाडी र सेयर लिनुस् भनिरहेको सुनिन्छ । हिजो वचतकर्ताहरूले रकम नै फिर्ता आउँछ भनेर वचत गरेका हुन् । अनि अहिले आएर विभिन्न बहाना बनाए घरजग्गा, गाडी र सेयर भिडाउने ? त्यो पनि नलिएर वचतकर्ताहरूको मुखमै उनीहरू पैसा फिर्ता गर्न सक्दैनौं भन्छन् । हिजोचाहिँ वचत गराउन एक वर्षमै वचत दोब्बर बनाएर फिर्ता गर्ने भन्ने अनि अहिलेचाहिँ जथाभावी घरजग्गा, गाडी र सेयर भिडाउन पाइन्छ ? फेरि यस्तो गर्ने बैंक, सहकारीलाई कारवाहीचाहिँ हुन्छ कि हुँदैन,

सरकार ? बैंक, वित्तीय संस्था विरुद्ध बोल्दा कारवाही हुन्छ भने वचतकर्ताको रकम फिर्ता नगर्ने, जथाभावी महँगोमा घरजग्गा, गाडी र सेयर भिडाउन खोज्ने बैंक, वित्तीय संस्थाका सञ्चालक र कर्मचारीमाथिचाहिँ कारवाही हुन्छ कि हुँदैन, सरकार ? बैंक, वित्तीय संस्था होस् या सरकार, सबै जनताको साथ, विश्वासले नै चल्ने हो । तर, जनताले नै विश्वास गर्न छोडेपछि कसरी बैंकवित्तीय संस्था चल्छन् ? जनताले चाहे भने सरकार पनि ढाल्न सक्छन् । त्यसकारण सरकार सचेत हुन जरुरी छ । जनताभन्दा ठूलो कोही छैन । अब सरकारले दलाल, माफियाको हितमा होइन, जनताको पक्षमा निर्णय गर्नुपर्छ ।

- रूषा थापा, भक्तपुर

जानकारी

अब यस दैनिकले हरेक दिन पत्र-मञ्जुषा स्तम्भ सुरु गरेकाले पाठक वर्गहरूले आफूले चाहेको विषय वस्तु, सरकारी निकायको काम कारवाही वा पत्रिकामा सम्प्रेषण भएको समाचारका बारेमा पत्र लेख्नु भएमा त्यसलाई जस्ताको त्यस्तै प्रकाशन हुने जानकारी गराइन्छ । सं.

prabhabdailynews@gmail.com
facebook.com/prabhab online

राना थारु महिलाको होली

कञ्चनपुरको शुक्लाफाटा नगरपालिका-१० फ्लारी बजारमा होली खेल्दै राना थारु समुदायका महिला। राना थारु समुदायले परम्परागत रूपमा एक महिनाभन्दा बढी समय होली खेलेर मनाउने गर्छन्।

तस्विर: राजेन्द्रप्रसाद पनेरु/रासस

आड खस्ने समस्याबाट पीडित बभाङका महिला

महिला चिकित्सक पुगेपछि बल्ल उपचार

चैनपुर (बभाङ)- ५२ वर्षीया दूधकला सार्कीले आफ्नो जीवनको अध्याय नै समाप्त हुन लागेको ठानेकी थिइन्। यद्यपि उनलाई 'समयमा उपचार नभए वाँचुञ्जेल नछोड्ने' रोगले आफूलाई सताएको जानकारी थियो। उनी दशकभन्दा लामो समयदेखि आड खस्ने समस्याबाट पीडित थिइन्। रोग र गरिवीसँग लड्दै आएको दूधकलाला परिवारमा दैनिक जीवनयापनका निम्ति अन्नको जोहो नै चुनौतीको पहाड थियो भने उपचार कोरा कल्पनामात्र। सुरुमा रोगको बेवास्ता गरेकी उनले स्वास्थ्यमा जटिल समस्या भएपछि स्त्रीरोग विशेषज्ञ डा. कविता साहसँग सम्पर्क गरिन्। आड खस्ने समस्याले पीडित उनले यसअघि पुरुष चिकित्सकलाई आफ्नो समस्या सुनाउन नसकेर ज्यान नै जोखिममा पारेकी थिइन्।

'पुरुष पुरुष भएपछि निकै अठोटो लाग्ने रहेछ। महिला डाक्टरसँग पनि बल्ल समस्या राख्न सकें।' जयपृथ्वी नगरपालिका-९ की दूधकलाले पाठेघर र मूत्रथैलीमा समस्या थियो। गत साता डा. साहको टिमले शल्यक्रिया गरेर रोग निर्मूल पारेपछि भने सार्कीले पुनर्जीवन पाएको बताइन्। उनले भनिन्, '१० वर्षदेखिको समस्याले अब वाँचुञ्जेल छोड्दैन कि भन्ने लागेको थियो। खुसीको कुरा, भगवान् नै फेला परेजस्तो भयो।' लामो समयदेखि हिँड्नु, बस्न र पिसाब गर्दा हुने समस्या अहिले समाधान भएको उनले बताइन्। उनले भनिन्, 'मेरो समस्या सुनेर घरपरिवार मात्रै होइन, आफन्तसमेत हैरान भएका थिए। अहिले भने विराम काटिएको भन्दै सबैको मुहारमा उज्यालो छापेको छ।' दूधकलाले जस्तै रोग लुकाएर बसेकी केदारसुंकी सुनिता विकको पनि गत महिना शल्यक्रिया गरिएको थियो। तल्लो पेट दुख्ने, महिनावारी गडबडी हुने, महिनावारी हुँदा रगत धेरै बग्नेलगायत समस्याबाट ग्रसित उनको शल्यक्रिया गरेपछि उनले पनि समस्याबाट मुक्ति पाएकी छन्। जिल्लामा अधिकांश महिलाले

आफ्नो रोग लुकाएर बसेको डा. साहको बुझाइ छ। 'महिलाले आफ्नो समस्या नखोलेरै कतिपयको ज्यान पनि गइसकेको पनि हुनसक्छ। सदरमुकाममा बस्ने महिला नै आफ्नो समस्या लुकाएका देखिए भने गाउँघरमा कति होलान्!', उनले भनिन्। डा. साहका अनुसार अस्पतालमा आउने महिलाले महिलालेसँगै मात्रै आफ्नो समस्या सुनाउने रहेछन्। 'म आएको दुई महिना हुन लाग्यो। दिदीबहिनीहरू मसँगसमेत आफ्नो समस्या सुनाउन अठोटो मान्नुहुन्छ। पुरुषको त फर्ने नजस्तै पर्न चाहनुहुन्छ,' यसरी नै धेरै महिलाले रोग पालेको हुनसक्ने उनको अनुमान छ। दुई महिनाको वीचमा डा. साह आएदेखि दुईजना महिलाले सफल शल्यक्रिया भइसकेको छ। 'म आएदेखि दुई जनाको शल्यक्रिया सफल भयो। एक जनाको अर्को साता गर्ने तयारी छ,' उनले भनिन्। डा. साह गाउँघरमा चेतनाको अभावमा महिलाले रोग पालेका बताइन्। 'जिल्ला अस्पतालमा आउने ८० प्रतिशत महिलाले आफ्नो समस्या कसैलाई नसुनाएका देखियो। आफ्नो समस्या कसैलाई सुनाउँदा बेइज्जत हुने डरले

कसैलाई नभन्ने रहेछन्। आजभोलि भने महिला स्वास्थ्यकर्मीसँग खुल्ने भएका छन्,' उनले भनिन्। डा. साह बभाङ आएपछि भने विरामीहरूले केही आशा पलाएको छ। आफ्नो समस्या सुनेर र समाधान गरिदिने भन्दै विरामी महिलाहरू तथा उनीहरूका आफन्तहरूले प्रशंसा गर्ने गरेको अस्पतालको मेडिकल सुपरिन्टेन्डन्ट डा. धिरज विश्वले बताए। उनले भने, 'महिलाको शल्यक्रिया निकै जटिल प्रकृतिको भए पनि अस्पतालका सम्पूर्ण स्वास्थ्यकर्मीको टोलीले सफल पारेको छ।' उनका अनुसार जिल्लामा नै पाठेघर र मूत्रथैलीको शल्यक्रिया पहिलोपटक भएको हो। जुनसुकै शल्यक्रियाका लागि अन्यत्र सिफारिस गर्नुपर्ने अवस्था रहेको जिल्ला अस्पतालमा अब शल्यक्रिया सेवा प्राप्त हुन बभाङवासीकै लागि खुसीको कुरा भएको उनले बताए। डा. विश्वका अनुसार जिल्लामा यसअगाडि महिला विशेषज्ञ डाक्टर आए पनि पाठेघरसम्बन्धी शल्यक्रिया हुन सकेको थिएन। डा. साह आइसकेपछि भने दुईवटाको शल्यक्रिया भइसकेको उनले बताए। रासस

रोकिएको तीन महिनापछि सुरु भयो अस्पताल भवनको काम

खोटाङ (प्रस)- जिल्ला अस्पताल खोटाङलाई ५० शय्यामा स्तरोन्नति गर्नेगरी भवन निर्माणको काम पुनः प्रारम्भ भएको छ। गत पुसदेखि भवन निर्माणको काम रोकेर सम्पर्कविहीन भएको निर्माण कम्पनी श्यामसुन्दर रामसागर नेपाल फूल्बारी जेभीले तीन महिनापछि पुनः काम सुरु गरेको हो। विनाजानकारी सम्पर्कविहीन भएको ठेकेदार तीन महिनापछि निर्माणस्थल फर्किएसँगै निर्माणधीन अस्पताल भवनको प्लान्टरलगायतका भित्री काम सुरु भएको अस्पताल व्यवस्थापन तथा विकास समितिका अध्यक्ष एवं जिल्ला समन्वय समिति खोटाङका प्रमुख सनबहादुर राईले बताए। ठेकेदारले पखाल, गेटसम्मको सडकलगायतका काम केही दिनभित्र थाल्ने बताएका छन्। रोकिएको काम पुनः सुरु गरेकाले केही आशा पलाएको छ, उनले भने, 'सम्भौताअनुसार गत पुस २४ गते नै भवन निर्माण सम्पन्न हुनुपर्थ्यो। तोकिएको समयमा सम्पन्न नभएपछि थप १५ महिना म्याद थप भएको छ। सम्भवतः बाँकी समयमा सम्पन्न हुने छ।' लामो समयसम्म १५ शय्यामा सञ्चालन हुँदै आएको जिल्ला अस्पताललाई ५० शय्यामा स्तरोन्नति गर्ने सरकारको नीति तथा कार्यक्रमअनुसार भवन निर्माण सुरु गरिएको हो। निर्माणको काममा ढिलासुस्ती हुँदा अस्पतालको सेवा प्रभाव प्रभावित भइरहेको छ। ठेकेदार कम्पनीले ३० महिनामा सकेगरी २०८० असार २४ गते अस्पताल भवन निर्माणको ठेक्का सम्भौता गरेको थियो।

Advertisement for 'इटहरी उपमहानगरपालिका नगर कार्यालालिकाको कार्यालय' (Itahari Submetropolitan City Municipal Office). It features a logo with a mountain and sun, and text in Nepali. The main heading is 'इटहरी उपमहानगरपालिका नगर कार्यालालिकाको कार्यालय' and 'इटहरी, सुनसरी कोशी प्रदेश, नेपाल'. Below this, it says 'इटहरी उपमहानगरपालिका कार्यालयको जनहितमा जारी सन्देश' (Message for the benefit of the Itahari Submetropolitan City Municipal Office). The message states: 'सडक हामी सबैको साम्रा सम्पति हो। यस सम्पतिको प्रयोग गर्ने अधिकार हामी सबैलाई रहेको छ। सडक, मोटरवेल् पुल तथा भोल्टेजले पुल जस्ता भौतिक संरचनाहरूको संरक्षण गर्नु हामी सबैको दायित्व हो। कोशी प्रदेश सरकारको लगानीमा निर्मित यी संरचनाहरू थोरै लगानीको मर्मत सम्भारले भैरे समय सम्म टिकाउ र प्रयोग योग्य रहनेछ। तपाईं हाम्रो सानो सहयोग, प्रयास र सूचनाले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्नेछ।' Below the message, there is a list of services and contact information: 'त्यसैले: सडक अतिक्रमण गरी सडकको केन्द्र विन्दुबाट Right of Way को क्षेत्राधिकारमित्र कुनै पनि स्थायी तथा अस्थायी संरचनाको निर्माण नगरी। सम्बन्धित निकायको अनुमतिविना कुनै पनि शाखा सडक निर्माण नगरी। भवन लगायतका पूर्वाधार निर्माण सम्बन्धमा स्थानीय तहले जारी गरेको मापदण्ड पूर्णरूपमा पालना गरौं। सडकमा जथाभावी सवारी साधन पार्किङ नगरी। निर्माण तथा व्यापारिक सामग्रीहरू सडक तथा फुटपथमा नराखौं। विभिन्न निर्माण कार्यहरूको समयमा नालीलाई नपुरिने गरी निर्माणकार्य गरौं र पुरिएको खण्डमा पानीको प्रवाहलाई सडकमा नआउने गरी व्यवस्थापन गरौं साथै कार्य सकिएपछि नाली सफा गरौं। सडकमा सवारी साधन धुने र पखाल्ने नगरी। बाढीपहिरो तथा अन्य कारणबाट सडक संरचनाहरू अवरुद्ध एवम् क्षति भएमा सम्बन्धित निकायमा तुरुन्त खबर गरौं। सडकमा घरपालुवा चौपायाहरू बेवारिस अवस्थामा नछोडौं। सडकको दायो-बायो रूख विरूवा रोपौं। ढुङ्गा, बालुवा गिट्टी, रड इत्यादि निर्माण सामग्रीहरू सडकपेटीमा नथुपारौं। घर बनाउँदा नेपाल सरकारको मापदण्डअनुसार सडक छोडेर बनाऔं। निर्माण सामग्री बोक्ने ट्र्याक्टर, टिपर, ट्रकहरूले माटो बालुवा, गिट्टी ढुवानी गर्दा सडकमा फाँदै ढुवानी नगरी। सडकको दायो-बायो क्षति हुने कुनै पनि काम नगरी। सडकमा फोहोर मैला दुर्गन्धित हुने कुनै पनि वस्तु नफालौं। सडक, बाटो तपाईं हाम्रो साभ्ना सम्पति हो त्यसैले संरक्षण गरौं। सुरक्षित तथा भुक्कम्प्र प्रतिरोधी आवाश निर्माण गरौं। सडकको सुरक्षा नै सुरक्षित यात्रा सुनिश्चित गर्नु हो। दिगो र बलियो भौतिक संरचनामा जोड दिऔं। प्राविधिकको निगरानीमा भौतिक संरचना निर्माण गरौं। दिगो सडक, पुलपुल्सा, भवन निर्माण हाम्रो सरोकार जोखिमरहित पूर्वाधार सेवा प्राप्त नागरिक अधिकार। आफ्नो गाउँटोलमा सञ्चालन हुने विकास निर्माणमा सहभागी बनौं। विकासको हरेक काम कारबाही जानकारी राखौं। विकास निर्माण कार्यक्रममा जनसहभागिता जुटाऔं।'

Advertisement for 'नवनिर्मित विद्यालय भवन हस्तान्तरण नहुँदै जीर्ण' (Newly constructed school building renovation not yet started). The text says: 'सिमकोट (हुम्ला)- सिमकोट गाउँपालिका-४ हिल्दुम गाउँमा निर्मित बालबिकास आधारभूत विद्यालयको भवन हस्तान्तरण नहुँदै जीर्ण भएको छ। निर्माण कम्पनीले काम पूरा गरेको भए पनि उपभोक्ता समितिबाट ६५ हजार रूपैयाँ नपाउँदा भवन हस्तान्तरण हुन सकेको छैन। भवन निर्माण भएको छ वर्ष पूरा भएको छ। वि.सं. २०७५ मा १० लाख रूपैयाँमा निर्माण पूरा भएको हो। भवन निर्माणमा संलग्न मुकम शाहीका अनुसार उपभोक्ता समितिबाट ठेक्का आफुले लिएर काम सके पनि बाँकी ६५ हजार रूपैयाँ माग्दा नदिएपछि भवन विद्यालयको नाममा हस्तान्तरण नगरेको बताए। उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष अकिल शाही अहिले जिल्लावाहिर भएको आफूसँग कामदारलाई दिने पैसा नभएको सचिव जयदेवी शाहीले बताए। अहिले उक्त भवनमा स्वास्थ्य एकाइ राखिएको छ। कामदारले पैसा नपाउँदासम्म कसैलाई पनि भवन प्रयोग गर्न नदिने भने पनि गाउँवासीले पैसा दिलाइदिने निर्णय गरेर विद्यालयको भवन केही समयका लागि स्वास्थ्यलाई दिने निर्णय गरेका थिए। जीर्ण हुँदै गएको भवन हस्तान्तरण नहुँदै भत्कियो भने त्यसको जिम्बारी उपभोक्ता समितिले लिनुपर्ने मुकम शाहीले बताए। रासस

Advertisement for 'युईमा वैदेशिक रोजगारको अवसर' (Yui Ma Foreign Job Opportunity). It lists 'AL FAJER FACILITIES MANAGEMENT L.L.C.' with details: 'पुर्ण स्वीकृत मिति २०८०/१२/१०', 'LT. No. 302393', 'चलानी नं. ६०२१११२५'. A table shows job details for 'Cleaner' with 50 male and 50 female positions, monthly salary of 900 AED (39,690 Nepali Rupees), and a 6-month contract. It also lists 'अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८० चैत १९ गते (1st Apr. 2024) मा हुनेछ।' and contact information for 'PREMIUM HUMAN RESOURCE' in Kathmandu.

Advertisement for 'मलेशियामा वैदेशिक रोजगारको अवसर' (Malaysia Foreign Job Opportunity). It lists 'LEONG HENG ENGINEERING WORK' with details: 'पुर्ण स्वीकृत मिति २०८०/१२/१०', 'LT. No. 302429', 'चलानी नं.६०२१११२८८'. A table shows job details for 'Factory Worker' with 10 male and 10 female positions, monthly salary of 1500 RM (89,300 Nepali Rupees), and a 6-month contract. It also lists 'अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८० चैत १९ गते (1st Apr. 2024) मा हुनेछ।' and contact information for 'Himalayan Human Resources Nepal Pvt. Ltd.' in Kathmandu.

Advertisement for 'साउदीमा वैदेशिक रोजगारको अवसर' (Saudi Arabia Foreign Job Opportunity). It lists 'COMPANY FARSAN NAJD SPORT' with details: 'पुर्ण स्वीकृत मिति २०८०/१२/१०', 'LT. No. 302386', 'चलानी नं. ६०२१११३३'. A table shows job details for 'Office and Facility Cleaning Worker' with 4 male and 0 female positions, monthly salary of 1000 SR (39,690 Nepali Rupees), and a 6-month contract. It also lists 'अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८० चैत १९ गते (1st Apr. 2024) मा हुनेछ।' and contact information for 'Aarambha H R Services Pvt.Ltd' in Kathmandu.

Advertisement for 'कुवेत/युईमा वैदेशिक रोजगारको अवसर' (Kuwait/Yui Ma Foreign Job Opportunity). It lists 'BOARDING RESTAURANT COMPANY' with details: 'पुर्ण स्वीकृत मिति २०८०/१२/१०', 'LT. No. 302418', 'चलानी नं. ६०२१११४६'. A table shows job details for 'Assistant Chef' with 6 male and 0 female positions, monthly salary of 140 KD (60,890 Nepali Rupees), and a 6-month contract. It also lists 'अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८० चैत १९ गते (1st Apr. 2024) मा हुनेछ।' and contact information for 'ODE EATERY RESTAURANT COMPANY' and 'DEEM FOR MEDICAL AND LABORATORY EQUIPMENT REPAIRING EST' in Kathmandu.

फिल्म 'रावायण' २०८१ भदौ २१ गते प्रदर्शनमा आउने भएको छ । निर्माण युनिटले फागु पूर्णिमाको शुभकामना सहित फिल्मको प्रदर्शन मिति सार्वजनिक गरेको हो । सुदर्शन थापा प्रोडक्सन र पूजा शर्मा प्रोडक्सनको संयुक्त ब्यानरमा बनेको फिल्म सुदर्शन थापा र पूजा शर्मा मिलेर निर्माण गर्न लागेका हुन् । फिल्ममा पल शाह, पूजा शर्मा, प्रियंका कार्की, प्रमोद अग्रहरी, निकिता चण्डक, प्रकाश शाह, कैलाश रावल, अर्जुनजंग शाही, शर्मिला मल्ल, प्रदीप ढकालको अभिनय रहनेछ । चैतका तेस्रो साताबाट छायांकनमा निस्कने फिल्ममा शिवम अधिकारीको लेखन, सौरभ लामाको छायांकन, विक्रम स्वार र रामजी लामिछानेको कोरियोग्राफी र श्री श्रेष्ठको एक्सन रहनेछ ।

सोमबार १२, चैत २०८० (Monday, March 25, 2024)

दर्शक भेट्न हलमा 'महाजात्रा' टिम

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- 'जात्रा' र 'जात्रै जात्रा' पछि पटकथा आर्टसले निर्माण गरेको यस्तो तेस्रो भाग 'महाजात्रा' को बम्पर सुरुआत भएको छ । चैत ९ गतेदेखि नेपालसँगै विश्वभर एकसाथ प्रदर्शन भइरहेको फिल्म दर्शकको भिडभाड हलमा देखिएको छ । प्रदर्शनको पहिलो र दोस्रो दिन प्रत्येक र मोफसलमा रहेका मल्टिप्लेक्समा प्रायः शोहरू हाउसफुल छ । हलमा फिल्म हेरिरहेका दर्शकसँग साक्षात्कार गर्न निर्देशक प्रदीप भट्टराई, अभिनेता हरिवंश आचार्य, विपिन कार्की, रवीन्द्रसिंह बानियाँ, रवीन्द्र भा, वर्षा राउत लगायत पुगेका छन् । उनीहरूले दर्शकबाट शत प्रतिशत सकारात्मक 'वर्ड अफ माउथ' पाएका छन् । दर्शकबाट प्राप्त प्रतिक्रियाले आफूसहित टिमलाई हैसला मिलेको अभिनेता हरिवंश आचार्यले बताए । 'नेपाली फिल्म चल्नु पछि यो मनोरञ्जनसँगै भाषा र संस्कृतिसँग जोडिएको विषय हो । हलमा पुगेर दुई दिन नै प्रतिक्रिया लिदा सबैले तारिफ गर्नुभएको छ', अभिनेता आचार्यले भने, 'मैले निर्वाह गरेको भूमिकाले नेताहरूलाई संदेश पनि दिएको छ ।

सच्चिने की सकिने ? भन्ने एउटा प्रश्न पनि मेरो पात्रले उठाएको छ ।' अभिनेता आचार्यले आज होलीको दिन पनि विभिन्न हलमा पुगेर दर्शकसँग साक्षात्कार गर्ने तालिका रहेको बताए । प्राप्त शो र दर्शकबाट प्राप्त सकारात्मक 'वर्ड अफ माउथ' फिल्मले प्रदर्शनको पहिलो दिन एक करोड २३ लाखको ग्रस कलेक्सन गरेको छ । दोस्रो दिन शनिवार यो आकडामा राम्रै वृद्धि हुनेमा दुईमत छैन । दर्शक प्रतिक्रिया लिईरहेका अभिनेता रवीन्द्रसिंह बानियाँले दर्शकले पहिलो हाफमा रहेको कमेडी र दोस्रो हाफमा रहेको राजनीतिक विषयलाई दर्शकले रुचाउनु भएको बताए । 'यसपटक फिल्मलाई मनोरञ्जनमा मात्र सिमित नराखी राष्ट्रिय विषयलाई उठाएका थियौं । सोही कारण जात्राबाट यसपटक महाजात्रा भयो । दर्शकले दुवै पक्षलाई रुचाउनु भएको छ । हामी दर्शकबाट सफल भएका छौं । उहाँहरूले नै फिल्म हेर्न सिफारिस गरिरहनु भएको छ', अभिनेता बानियाँले भने, 'हामीले दर्शकबाट पाइरहेको आशिर्वादले हाम्रो १४ महिनाको दुखलाई भुलाएको छ । अभिनेता विपिन कार्कीले दर्शकले

फिल्मका पात्रको सुखदुःखलाई पर्दा बाहिर पनि महसुस गरेको बताए । 'मसँगै जोएश र मुन्नाको सुखदुःखमा दर्शक पनि उस्तै भावमा पर्छ । पात्रसँग दर्शकलाई जोड्न सक्नु हाम्रो सफलता हो । मलाई मुख्य अभिनेता बनाउने जात्रा शूडुखला मेरा लागि सधैं खास छ । यो फिल्म हेर्दा समय र पैसाको सदुपयोग हुन्छ भन्नेमा विश्वस्त हुनु दर्शकलाई आग्रह गर्दछु, अभिनेता कार्कीले भने । फिल्म युनिट आइतबार पनि दिउसोको शोदेखि दर्शकसँग हलमा पुगेर भेटघाट गर्दैछ । दर्शकको चाँप बढ्नुका साथै सकारात्मक प्रतिक्रिया आएपछि प्रदर्शनको शो सफा बढाएका छन् । आइतबारका दिवा शो देखि दर्शकको उपस्थिति बलियो देखिएको छ । आपतकालीन रूपमा आइपर्ने पैसा व्यवस्थापन गर्ने अवसर र त्यसले निम्त्याउने समस्यालाई रोक्न शैलीमा प्रस्तुत गरिने 'महाजात्रा'मा हरिवंश आचार्य, विपिन कार्की, रवीन्द्रसिंह बानियाँ, वर्षा राउत, अर्जुनजंग शाही, प्रकाश धिमिरे, राजाराम पौडेल, प्रवीण खतिवडा, दिव्यदेव, सुमन कार्की, शिशिर वाइडेल, गौमाया गुरुङ, अरविन खड्का लगायतको अभिनय रहेको छ । फिल्ममा म्याक्स दीपेश खत्री र यज्ञश्वर पौडेल निर्माता छन् ।

होलीको मौकामा सरिताको फोटो सुट

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- गायिका सरिता भारतीयले यतिबेला अर्को नयाँगीत कर्मा सुरुवात...को रेकर्डिङ गरेकी छिन् । यो गीतलाई यही महिनाको अन्त्यमा रिलिज गर्ने उनले बताएकी छिन् । केही महिना अघि आफ्नो नयाँ गीत जिस्केर मस्केर... बजारमा ल्याएकी थिइन् । यसपछि आफू र डेभिड शंकरको स्वरमा रहेको नयाँ गीत छुक्छुके रेलैमा...लाई आगामी वैशाखमा सर्वजनिक गर्ने पनि सरिताले जानकारी गराएकी छिन् । यसै क्रममा यो वर्षको फागुपूर्णिमालाई लक्षित गरेर गायिका सरिताले 'होली' विशेष फोटोसुट गरेकी छिन् । वर्षादिनमा एउपटक आउने फागुपूर्णिमाको अवसर पारेर यो फोटोसुट गरेको

उनले बताएकी छिन् । रंगहरूको पर्व होलीको दिन आज आइतबार सरिताको विभिन्न सांघीतिक कार्यक्रम रहेको छ । तीन महिना यताबाट गायिका सरिताले एक दर्जन महोत्सव तथा विभिन्न कार्यक्रममा आफ्नो गीत प्रस्तुत गरिसकेकी छिन् । गतासाता मात्र सुखैतको कर्णाली एक्को सुखैत महोत्सवमा पुगेर उनले गीत प्रस्तुत गरेकी थिइन् । विगत एक दशकदेखि गायनमा सक्रिय सरिताले 'मेरो जवानी' गीत रेकर्ड गरेर गायन यात्रा सुरु गरेकी हुन् । यसपछि उनको तीन दर्जन भन्दाबढी गीतहरू बजारमा आईसकेका छन् । लुडो र ताम, रातो सारी लरकै, यसपालीको दर्श, हे गाजली, असरैमास भरी, अंधेरीमा थिएँ, चिया पकाउन साईली, बजाइदेउन बाजा, मेरो मायाँ भनी, तिम्पो मायाँले न हो जस्ता थुप्रै चर्चित गीतहरू सरिताले दर्शक श्रोतामाझ ल्याइसकेकी छिन् ।

रंजशाला

जीतपुर सिमरा क्रिकेट कप

पर्सालाई हराउँदै मकवानपुर च्याम्पियन

प्रभाव संवाददाता

बारा- प्रथम जीतपुरसिमरा क्रिकेट कपको उपाधि मकवानपुर क्रिकेट संघले जितेको छ । जीतपुरसिमरा ४ स्थित सेज क्रिकेट मैदानमा शनिवार सम्पन्न फाइनल खेलमा पर्सा क्रिकेट संघलाई ७ विकेटले पराजित गर्दै मकवानपुरले उपाधि उचालेको हो । टस जितेर ब्याटिङ रोजेको पर्सालाई कम स्कोरमा रोक्दै उपाधि उचाल्ने क्रममा मकवानपुरले सानदार प्रदर्शन गरेको थियो । समूह 'ए' विजेता बन्दै फाइनलमा प्रवेश गरेको पर्साले पहिले ब्याटिङ गर्दै निर्धारित २० ओभरमा सम्पूर्ण विकेट गुमाउँदै ९० रन जोडेको थियो । पर्साका लागि सुरज पटेलले ४५ र हासिम अंसारीले १० रन बनाउँदा अन्य ब्याटरले दोहोरो संख्यामा रन बनाउन सकेनन् । पर्सालाई सस्तैमा रोक्ने क्रममा मकवानपुरका अंशिम श्रेष्ठले तीन, पियुश शर्मांले दुई, विशाल फुयाल र रोहित ठाकुरले समान एक-एक विकेट लिए । पर्साले दिएको ९१ रनको लक्ष्य लिएर

मैदानमा उत्रिएको मकवानपुरका लागि तक्षक सिम्डाले ३०, विशाल फुयालले १५ र सक्षम वस्ताकोटीले अर्धजित १४ रन बनाए । पर्साका लागि सम्साद मन्सुरीले तीन विकेट लिए । उपाधि विजेता मकवानपुरले एक लाख प्राप्त गरेको छ भने उपविजेता पर्साले ५० हजार नगद पाएको छ । यसैगरी मकवानपुरका शुभ कसाकार प्लेयर अफ दि टूर्नामेन्ट र बेस्टर ब्याटर घोषित भएका छन् भने खुर्की क्रिकेट क्लब भैरहवाका सन्तोष यादव वेस्ट बलर घोषित भए । फाइनल खेलको प्लेयर अफ दि म्याचको पुरस्कार मकवानपुरका विशाल फुयालले प्राप्त गरेका छन् । विजेता तथा उपविजेता खेलाडीलाई पूर्व युवा तथा खेलकुद मन्त्री एवम् संविधान सभाका सदस्य पुरुषोत्तम पौडेल, संविधान सभाका सदस्य जयराम दहाल, मधेश प्रदेशसभा सदस्य देवनारायण चौधरी, नेकपा एमाले मधेश प्रदेश सचिव मनोज पौडेललगायतले पुरस्कार वितरण गरेका थिए । समापन समारोहमा आयोजकले सिमरा महिला क्रिकेट क्लबका

पूर्व प्रशिक्षक विष्णु लामिछानेसहित महिला क्रिकेटर, सिमरा क्रिकेट क्लबका पूर्व कप्तान नाजिर हुसेनलाई सम्मानित गरिएको थियो । प्रतियोगिता संयोजक सोमलाल बन्जनको अध्यक्षतामा सम्पन्न पुरस्कार वितरण समारोहमा जीतपुरसिमरा २ का वडाध्यक्ष धनबहादुर श्रेष्ठ, वडा नं. १४ की वडाध्यक्ष चयन गुरुङ, ५ का वडाध्यक्ष दीपेन्द्र चौधरी, १३ का वडाध्यक्ष हेमनारायण चौधरी, कार्यपालिका सदस्य अर्जुन रसाईली, जीतपुरसिमरा ३ की कार्यवाहक वडाध्यक्ष माया विक, मधेश प्रदेश क्रिकेट संघका कोषाध्यक्ष सुवास जयसवाल, एमाले नेता किशोर शर्मा, अमृतलाल श्रेष्ठ, रवीन्द्र खड्करले, वरुण गौतम, आयोजक अभियान नेपालका संरक्षक त्रिलोक विक्रम शाह, अध्यक्ष लक्ष्मी तिमिल्सिनालगायतको सहभागिता रहेको थियो । अभियान नेपालको आयोजना र जीतपुरसिमरा उपमहानगरपालिकाको सहयोगमा आयोजित प्रतियोगितामा ६ टिमले सहभागिता जनाएका थिए ।

'दोस्रो रामेछाप कप फुटसल'को उपाधि एलबिआरवाइसीलाई

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- लिखु भुजी रामेछाप युवा क्लब (एलबिआरवाइसी) ले 'दोस्रो रामेछाप कप फुटसल प्रतियोगिता'को उपाधि जितेको छ । काठमाडौंको कपनमा आइतबार भएको फाइनल खेलमा अखिल क्रान्तिकारीलाई ८-२ गोलले पराजित गर्दै एलबिआरवाइसीले उपाधि जितेको रामेछाप-काठमाडौं पत्रकार समाजका महासचिव प्रज्वल पौडेलले जानकारी दिए । यसैगरी लिखु भुजी रामेछाप युवा क्लब (लिभु) ले तेस्रो स्थान हासिल गरेको छ साथीको चिया अड्डालाई ६-४ गोल अन्तरले पराजित गर्दै लिभुगले तेस्रो स्थान हासिल गरेको हो । महासचिव पौडेलका अनुसार उपाधिसँगै लिखु भुजी रामेछाप युवा क्लब (एलबिआरवाइसी) ले शिखरसहित ५० हजार नगद प्राप्त गरेको छ यस्तै,

दोस्रो भएको अखिल क्रान्तिकारीले ३० हजार र तेस्रो भएको लिखु भुजी रामेछाप युवा क्लब (लिभु) ले २० हजार रूपैयाँ, मेडल पुरस्कार प्राप्त गरेका छन् । रामेछाप-काठमाडौं पत्रकार समाजले आयोजना गरेको प्रतियोगितामा आयोजकसहित रामेछाप जिल्ला भरिबाट १७ टोलीले सहभागिता थियो ।

सहभागी टोलीलाई आठ समूहमा विभाजन गरी लिगकम नकआउट प्रतियोगिता शनिवार र आइतबार सञ्चालन गरिएको थियो । रामेछाप जिल्लाबाट काठमाडौं उपत्यकामा रहेका व्यक्ति तथा संस्थालाई लक्षित गरी फुटसल प्रतियोगिताको आयोजना गरिएको हो । विजेता टोली र खेलाडीहरूलाई राष्ट्रिय खेलकुद परिषद्का सदस्य सचिव टंकलाल घिसिङ, नेपाल प्रेसका प्रधानसम्पादक मास्त्रिका पौडेल, नेपाल खेलकुद महासंघ (नेकोस) बागमती प्रदेश कमिटीको अध्यक्ष सीताराम कार्की लगायतले पुरस्कार वितरण गरेका थिए । प्रथम संस्करणमा लिखु भुजी युवा क्लब रामेछापलाई ट्राइब्रेकरमा २-० ले पराजित गर्दै अनेरास्ववियुले उपाधि जितेको थियो ।

आयरल्याण्ड ए-नेपाल ए क्रिकेट

टी-२० र एकदिवसीयका लागि नेपालको टिम घोषणा

काठमाडौं (प्रेस)- नेपाल क्रिकेट संघ (क्यानले आयरल्याण्ड ए सँग खेल्ने नेपाल ए टिमको घोषणा गरेको छ । नेपाल ए टिमले आयरल्याण्ड ए टिमसँग टी-२० र एकदिवसीय सिरिज खेल्दै छ । नेपाल ए ले मार्च २८, २९ र ३१ मा आयरल्याण्ड ए सँग टी-२० सिरिज र अप्रिल ३, ५ र ७ मा एकदिवसीय सिरिजका खेल्ने तालिका रहेको छ । त्यसअघि नेपालको राष्ट्रिय टिमले

आयरल्याण्ड ए सँग मार्च २५ र २६ मा टी-२० खेल खेल्ने तालिका रहेको छ । **टी-२० सिरिज खेल्ने नेपाली ए टिम :** विनोद भण्डारी (कप्तान), लोकेस वम, देव खनाल, पवन सराफ, किरण ठगुन्ना, आरिफ सेख, अर्जुन घर्ति, नारायण जोशी, वशीर अहमद, रसिद खान, सागर ढकाल, विपिन खत्री, कमल सिंह ऐरी, हेमन्त धामी र

विकास आग्री रहेका छन् । **एकदिवसीय सिरिज खेल्ने नेपाल ए टिम :** विनोद भण्डारी (कप्तान), अर्जुन कुमाल, देव खनाल, नरेन भट्ट, भिम सार्की, अर्जुन साउद, आरिफ सेख, वशीर अहमद, कमल सिंह ऐरी, शदाव आलम, रंजित कुमार, रूपेश सिंह, रिजन ढकाल, विकास आग्री र मौसम ढकाल रहेका छन् ।

थाइल्याण्डमा होली | थाइल्याण्डको पटायामा आइतबार होली पर्व मनाउने क्रममा मानिसहरू।

तस्वीर: सिन्हा

क्रिमियास्थित दुई रूसी जहाजमाथि युक्रेनको आक्रमण

क्रिमिया (युक्रेन)- क्रिमियाली क्षेत्रमा तैनाथ दुई रूसी सैन्य जहाजमाथि शनिवार राति आक्रमण गरेको युक्रेनले दावी गरेको छ। सञ्चार केन्द्र र ब्याक सी क्षेत्रका धेरै पूर्वाधारहरूमा सफलतापूर्वक प्रहार गरेको समुद्र, जमिन र आकाशमा आक्रमण गर्न रूसी सेनालाई सघाउने जहाज 'यामाल' र 'अजोभ' लाई आक्रमण गरेको युक्रेनी सशस्त्र बलको रणनीतिक सञ्चार केन्द्रले आइतबार जनाएको छ।

रूसले सन् २०१४ मा कब्जा गरेको उक्त प्रायद्वीपमा शनिवार राति युक्रेनको ठूलो हवाई आक्रमणलाई आफ्नो सेनाले प्रतिकार गरेको मस्कोस्थित रूसी अधिकारीहरूले बताएका छन्।

रूसले नियुक्त गरेको सेवस्तोपोलका गभर्नर मिखाइल रज्भोभायेभले टेलिग्रामपोस्टमा लेखेका छन्, 'यो पछिल्लो समयको सबैभन्दा ठूलो आक्रमण हो।' उनका अनुसार आक्रमणका क्रममा ६४ वर्षीय एक पुरुषको मृत्यु भएको

छ भने चारजना घाइते भएका छन्। उनले रूसी युद्धपोतमा कुनै क्षति भएको वा नभएको भन्ने विषयमा केही बताएनन्।

सामाजिक सञ्जालमा साफा गरिएको फुटजमा सहरमा ठूलो विफोट भएको, आगोको गोला र कालो धुवाँको मुस्तो हावामा उडिरहेको र रूसी हवाई प्रतिकारले भित्रिने प्रक्षेपणलाई रोकेको देखिएको छ। युक्रेनले युद्ध सुरु भएदेखि नै रूसको 'ब्याक सी' क्षेत्रको करिब एकतिहाइ भाग नष्ट गरेको दावी गर्दै आएको छ।

भूउपग्रहबाट प्राप्त तस्वीरमा रूसले आफ्ना अधिकांश जहाजलाई पूर्वतर्फ नोभोरोसिस्क बन्दरगाहमा सारेको देखिएको छ। मस्कोले हाले आफ्नो नौसेना प्रमुखलाई हटाएको छ। युक्रेनको राजधानी किएभ र पश्चिमी क्षेत्र एल्भिममा पनि आइतबार विमान रूसी हवाई आक्रमण भएको अधिकारीहरूले बताएका छन्।

युक्रेनको वायु सेनाका अनुसार

रूसले आफ्नो भूमिमा २९ वटा क्रुज क्षेप्यास्त्र र २८ वटा ड्रोन प्रहार गरेको छ। उसले १८ वटा क्षेप्यास्त्र र २५ वटा ड्रोन खसालेको जनाएको छ। रूसले हालैका दिनहरूमा युक्रेनविरुद्ध आफ्नो हवाई आक्रमणलाई उल्लेखनीय रूपमा बढाएको छ, जुन उसको सीमावर्ती क्षेत्रहरूमा युक्रेनी आक्रमणको लहरको प्रतिशोध हो।

मस्कोले युक्रेनको ऊर्जा क्षेत्रमा युद्ध सुरु भएपछि सबैभन्दा ठूलो हवाई आक्रमण (करिब ९० वटा क्षेप्यास्त्र र ६० वटा ड्रोन प्रहार) गरेको थियो। रूसले पनि किएभलाई लक्षित गरी पुनः आक्रमण सुरु गरेको छ र फेब्रुअरीको सुरुदेखि नै यस सहरमा पहिलोपटक आक्रमण गरेको छ।

युक्रेनी सैन्य प्रशासनका किएभ प्रमुख सर्गी पोचोले रूसले कुनै पनि हालतमा किएभलाई नष्ट गर्न आफ्नो लक्ष्यलाई निरन्तरता दिइरहेको बताएका छन्। रासस/एएफपी

जापानी सम्राट नारुहितोले जुनमा बेलायत भ्रमण गर्ने

टोकियो- जापानका सम्राट नारुहितो र साम्राज्ञी मासाकोले आगामी जुन महिनाको अन्त्यतिर करिब एक साताका लागि बेलायतको भ्रमण गर्ने भएका छन्। बेलायती राजा चार्ल्स तृतीयले 'आफू पनि क्यान्सरसँग लडिरहेको' बताएको केही सातापछि वेल्सकी राजकुमारी क्याथरिनलाई क्यान्सर भएको शुरुवात खबर सार्वजनिक भएको थियो।

सन् २०२२ को सेप्टेम्बरमा महारानी एलिजाबेथ द्वितीयाको राजकीय अन्त्येष्टिमा भाग लिन बेलायत गएका जापानी शाही दम्पतीको त्यसपछिको यो पहिलो बेलायत भ्रमण हो।

राजा चार्ल्सको गद्दी आरोहणपछि यो उनीहरूको दोस्रो अन्तर्राष्ट्रिय सद्भावना भ्रमण हो। उनीहरूले गत वर्ष इन्डोनेसियाको भ्रमण गरेका थिए। 'योमिउरी शिम्बुन' पत्रिकाका अनुसार दुवै देशका सरकारले राजाको उपचार तालिकामा ध्यान दिएर भ्रमणको

योजना बनाइरहेका छन्। जिजी प्रेसले पनि भ्रमणको कार्यतालिका 'सावधानीपूर्वक' मिलाइएको जनाएको छ। जापानी शाही दम्पतीले राजकीय अतिथिका रूपमा बेलायतको भ्रमण गर्नुका साथै लण्डनको बकिंघम प्यालेसमा आयोजना हुने स्वागत समारोह तथा भोजमा सहभागी हुने छन्। उनीहरूले विभिन्न समयमा

अध्ययन गरेका अक्सफोर्ड विश्वविद्यालयको भ्रमण पनि जापानी सम्राटको भ्रमण तालिकामा रहने कार्यक्रम रहेको छ। भ्रमणका क्रममा जापानी राष्ट्रध्यक्ष नारुहितो र साम्राज्ञी मासाकोले बेलायती प्रधानमन्त्री कृषि सुनक र उनकी पत्नीसँग भेटवार्ता गर्ने र मध्याह्नको भोजमा सहभागी हुने बताइएको छ। रासस/एएफपी

अपहरणमा परेका सयौं विद्यार्थी रिहा

अबुजा (नाइजेरिया)- नाइजेरियाको उत्तरपश्चिमी क्षेत्रमा यसै महिनाको सुरुमा बन्दुकधारीले अपहरण गरेको आरोपमा पक्राउ परेका २५० भन्दा बढी विद्यालयका बालबालिकालाई रिहा गरिएको स्थानीय गभर्नरले आइतबार बताएका छन्।

गत मार्च ७ मा कादुना राज्यको कुरिगामा भएको अपहरण वर्षौंयताकै सबैभन्दा ठूलो आक्रमण भएको थियो र यसले नागरिकको

असुरक्षालाई लिएर देशव्यापी आक्रोश उत्पन्न गराएको थियो। कादुना राज्यका गभर्नर उवा सानिले भने, 'अपहरणमा परेका कुरिगामा विद्यार्थीलाई सकुशल रिहा गरिएको छ। यो वास्तवमै खुसीको दिन हो।' राष्ट्रपति बोला अहमद टिनुबु, नाइजेरियाको सेना, राष्ट्रिय सुरक्षा सल्लाहकार र विद्यालयका बालबालिकाको सुरक्षित फिर्ताका लागि प्रार्थना गर्ने सबै नाइजेरियालीहरूलाई

उनले धन्यवाद दिए। अपहरणमा स्थानीय आपराधिकको गिरोहहरूलाई जिम्मेवार मानिएको थियो। नाइजेरियाको उत्तर-पश्चिम र उत्तर-मध्य क्षेत्रमा उनीहरूले समुदायलाई निशाना बनाउने, गाउँहरू लुट्ने र फिरोतीका लागि सामूहिक अपहरण गर्ने गरेका छन्। अपहरणकारीहरूले फिर्तीको लागि ठूलो रकम माग गरेको विद्यार्थीहरूको आफन्तजनले बताएका थिए, तर राष्ट्रपति टिनुबुले सुरक्षा बलहरूलाई फिरोतीविना नै मुक्त गर्नका लागि निर्देशन दिएका थिए। नाइजेरियामा अपहरण पीडितहरू प्रायः अधिकारीहरूसँगको वार्तापछि मुक्त हुन्छन्। यद्यपि सन् २०२२ को कानुनले अपहरणकारीहरूलाई पैसा हस्तान्तरण गर्न प्रतिबन्ध लगाएको र सेनाको सफल खोजी अभियान र कारवाहीले फिरोतीविना नै अपहरित २५० भन्दा बढी विद्यार्थीलाई मुक्त गरिएको सेनाले जनाएको छ। रासस/एएफपी

मुख्यमन्त्री केजरीवाल पक्राउको विरोधमा प्रदर्शन

नयादिल्ली- सन् २०२१ नोभेम्बर १७ मा दिल्ली सरकारले राज्यमा नयाँ मदिना नीति लागू गर्दा अनियमितता गरिएको र इजाजत धारकहरूलाई अनुचित लाभ दिइएको आरोपमा पक्राउ परेका दिल्लीका मुख्यमन्त्री अरविन्द केजरीवालको गिरफ्तारीको विरोधमा आम आदमी पार्टी (आप) का समर्थकहरूले आइतबार प्रदर्शन

गरेका छन्। आपका प्रमुख तथा दिल्लीका मुख्यमन्त्री अरविन्द केजरीवाललाई प्रवर्तन निर्देशालय (इडी) ले गत मार्च २१ मा पक्राउ गरेको थियो। नयाँ मदिना नीति लागू गर्दा यसमा लाइसेन्स शुल्क माफ वा कम गरिएको छ। यो नीतिले सरकारी राजस्वमा एक अर्ब ४४ करोड २६ लाख भारतीय रूपैयाँ घाटा

भएको दावी गरिएको थियो। यस विषयमा छानबिन गर्न सिफारिस गरेपछि सन् २०२२ को जुलाई ३० मा दिल्ली सरकारले नयाँ अन्तःशुल्क नीति फिर्ता लिई पुरानो प्रणालीलाई पुनः स्थापित गरेको थियो। इडीले आप नेतालाई पक्राउ गरेकोमा आपति जनाउँदै प्रदर्शनकारीहरूले सरकारविरुद्ध नाराबाजी गर्दै 'म पनि

केजरीवाल हुँ, मलाई पनि गिरफ्तार गर' भन्दै आइडिओ फुट ब्रिजमा भेला भई प्रदर्शन गरेका छन्। आपले केजरीवालको गिरफ्तारीको विरोधमा आइतबार दिल्लीभरि मैनवती जुलुस र पुतला दहन गरेको छ। दिल्लीका मुख्यमन्त्री केजरीवालको गिरफ्तारीको विरोधमा दिल्लीका जनता सडकमा उत्रिएका छन्। रासस/सिन्हा

'करिब ८० प्रतिशत अफगानी खानेपानीको पहुँचबाहिर'

काबुल- अफगानिस्तानको करिब ८० प्रतिशत जनसंख्यामा पिउने पानीको पहुँच नभएको संयुक्त राष्ट्रसंघीय विकास कार्यक्रम (युएनडीपी) अफगानिस्तानको शुरुवात सार्वजनिक एक प्रतिवेदनले देखाएको छ। प्रतिवेदनमा गम्भीर खडेरीको अवस्था, आर्थिक अस्थिरता र लामो समयदेखि द्रुतको विनाशकारी प्रभावका कारण अफगानिस्तानको पानीको पूर्वाधारमा उल्लेखनीय कमी आएको उल्लेख गरिएको छ। यो संकटले महिलाप्रधान परिवारहरूलाई असमान रूपमा प्रभावित गरेको छ।

भूपरिवेष्टित अफगानिस्तान खडेरीको चपेटामा परेको छ। अफगानिस्तानकेबमचलाउ सरकारले भूमिगत पानीको सुधार र भण्डारणका लागि देशभर साना बाँध, पानी आपूर्ति सञ्जाल र पानीका नहरहरू निर्माण गरिरहेको छ। रासस/सिन्हा

गढी गाउँपालिका गाउँकार्यालालिकाको कार्यालय औराबनी, सुनसरी कोशी प्रदेश, नेपाल

गढी गाउँपालिका कार्यालयको जनहितमा जारी सन्देश

सडक हामी सबैको साम्रा सम्पति हो। यस सम्पतिको प्रयोग गर्ने अधिकार हामी सबैलाई रहेको छ। सडक, मोटरवेल पुल तथा मोलुङ्गे पुल जस्ता भौतिक संरचनाहरूको संरक्षण गर्नु हामी सबैको दायित्व हो। कोशी प्रदेश सरकारको लगानीमा निर्मित यी संरचनाहरू थोरै लगानीको मर्मत सम्भारले भैरै समय सम्म टिकाउ र प्रयोग योग्य रहनेछ। तपाईं हाम्रो सानो सहयोग, प्रयास र सूचनाले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्नेछ।

त्यसैले :

- सडक अतिक्रमण गरी सडकको केन्द्र विन्दुबाट Right of Way को क्षेत्राधिकारभित्र कुनै पनि स्थायी तथा अस्थायी संरचनाको निर्माण नगरौं।
- सम्बन्धित निकायको अनुमतिविना कुनै पनि शाखा सडक निर्माण नगरौं।
- भवन लगायतका पूर्वाधार निर्माण सम्बन्धमा स्थानीय तहले जारी गरेको मापदण्ड पूर्णरूपमा पालना गरौं।
- सडकमा जथाभावी सवारी साधन पार्किङ नगरौं।
- निर्माण तथा व्यापारिक सामग्रीहरू सडक तथा फुटपाथमा नराखौं।
- विभिन्न निर्माण कार्यहरूको समयमा नालीलाई नपुरिने गरी निर्माणकार्य गरौं र पुरिएको खण्डमा पानीको प्रवाहलाई सडकमा नआउने गरी व्यवस्थापन गरौं साथै कार्य सकिएपछि नाली सफा गरौं।
- सडकमा सवारी साधन धुने र पखाल्ने नगरौं।
- बाढीपहिरो तथा अन्य कारणबाट सडक संरचनाहरू अबरुद्ध एवम् क्षति भएमा सम्बन्धित निकायमा तुरुन्त खबर गरौं।
- सडकमा घरपालुवा चौपायाहरू बेवारिसे अवस्थामा नछोडौं।
- सडकको दायो-बायो रूख विरूवा रोपौं।
- ढुङ्गा, बालुवा गिट्टी, रड इत्यादि निर्माण सामग्रीहरू सडकपेटीमा नथुपारौं।
- घर बनाउँदा नेपाल सरकारको मापदण्डअनुसार सडक छोडेर बनाऔं।
- निर्माण सामग्री बोक्ने ट्याक्टर, टिपर, ट्रकहरूले माटो बालुवा, गिट्टी ढुवानी गर्दा सडकमा फाँदै ढुवानी नगरौं।
- सडकको दायो-बायो क्षति हुने कुनै पनि काम नगरौं।
- सडकमा फोहोर मैला दुर्गन्धित हुने कुनै पनि वस्तु नफालौं।
- सडक, बाटो तपाईं हाम्रो साम्रा सम्पति हो त्यसैले संरक्षण गरौं।
- सुरक्षित तथा भुक्तप्रतिरोधी आवाश निर्माण गरौं।
- सडकको सुरक्षा नै सुरक्षित यात्रा सुनिश्चित गर्नु हो।
- दिगो र बलियो भौतिक संरचनामा जोड दिऔं।
- प्राविधिकको निगरानीमा भौतिक संरचना निर्माण गरौं।
- दिगो सडक, पुलपुलेसा, भवन निर्माण हाम्रो सरोकार जोखिमरहित पूर्वाधार सेवा प्राप्त नागरिक अधिकार।
- आफ्नो गाउँठोलमा सञ्चालन हुने विकास निर्माणमा सहभागी बनौं।
- विकासको हरेक काम कारबाही जानकारी राखौं।
- विकास निर्माण कार्यक्रममा जनसहभागिता जुटाऔं।

वर्गीकृत विज्ञापन संकलन काउन्टर

पशुपति विज्ञापन सेवा - सोह्रखुटे, नयाँबजार फोन नं. ४३५५७६०, ९८४९८८७७९६ ९८६६३०१५५। स्मार्ट सर्भिस नेपाल प्रा. लि. -सिनामंगल, एयरपोर्ट, शम्भु मार्ग, फोन नं. ०१२२२९६६५८/९८४२६३५८१५। लोटस कम्युनिकेशन- गोगबुञ्जोक, फोन नं. ४३६४७१। धुवको पसल- डिल्लीबजार, फोन नं. ४४३९२०१। Reachmond Books Shop (रोहित दाहाल) - फोन नं. ४०९६३९८, महाराजगञ्ज, भाटभटेनी गेट। Yonjan Enterprise - Dhalku Bishal Nagar, 4438217। दन्तकाली स्टेशनरी - नयाँबसपार्क फोन नं. ९८१३९६०७४६। सारीका स्टेशनरी पसल - फोन नं. ९८५११२९६८६। ज्ञान्योति पुस्तक पसल बागबजार, फोन नं. ४२४००६०। विश्व स्वतन्त्र सञ्चार- सुन्धारा, फोन नं. ४२९१४९२। निशा बुक्स एण्ड स्टेशनरी - लगनखेल, ५५३१५७, ९८४९६२७४८९। वीडलिंक मिडिया प्रा. लि. - पुरानो बानेश्वर चोक, फोन नं. ४४९२३०९, २०१४९३२, ९८४९६०६९४। हिमचुली स्टेशनरी- बालाजु नेपालटार, फोन नं. ४३८७२४२, ९८४९४००८३। मल: स्टेशनरी- गढाघर ठिमी, फोन नं. ६६३०७५७। B-Tech Nepal- पुतलीसडक चोक, फोन नं. 9851079417, 2297501। HaLMax Communication - Jamal Kathmandu, 4224181, 4245457, 9841853198, (Hari Dawadi) जमलको पुलमुनी- विश्वयोति हल हसाईडमा), बी.एण्ड बी. कम्युनिकेशन एण्ड साइबर- कलकी चोक फोन: ०१-४२७६५३०, फ्याक्स: ०१-४२७६३२२। दाजुभाइ स्टेशनरी - पिंगलास्थान, गौशाला, फोन: ०१-४४९४६९५, ९८४९५०८९९९, ए.आर स्टेशनरी च्यासल गेट -९ ललितपुर फोन नं. ९८४९२६६६९, हलफ्याक्स मिडिया एण्ड कम्युनिकेशन जमल, काठमाडौं सम्पर्क: ०१- ४२२४९८९, ०१- ४०९२५७७, लोटस एड मिडिया एण्ड मार्केटिङ गोगबु चोक फोन नं. ९८५१०२४३९८ र ९८६०३६२५७, कमल स्टेशनरी, सिफल फोन नं. ९८४३२६४२३२, ०१४५८०९८४।

छापावाला सुन / तेजाबी सुन / चाँदी	प्रति तोला -	प्रति तोला -	प्रति तोला -
	१२६५००	१२५९००	१५००
	११९५००	११८९५०	१४९५

स्ट्रबेरी चितवनको भरतपुर महानगरपालिका-५ समिचोकस्थित नेपाल एग्रोभाइन प्रालिमा लटरम्म फलेको स्ट्रबेरी। यहाँ विगत चार वर्षदेखि स्ट्रबेरीको व्यावसायिक खेती र अनुसन्धान भइरहेको छ। तस्विर: कृष्ण आचार्य/रासस

तल्लो सेतीका लागि जग्गा प्राप्त गर्न स्वीकृति

दमौली (तनहुँ)- एक सय ४० मेगावाट क्षमताको तनहुँ जलविद्युत् आयोजना निर्माण गरिरहेको तनहुँ हाइड्रोपावर लिमिटेडले निर्माण गर्न लागेको एक सय २६ मेगावाटको तल्लो सेती आयोजनाका लागि जग्गा प्राप्त गर्न सरकारले स्वीकृति प्रदान गरेको छ।

सरकारले आयोजनाका लागि तनहुँमा करिब पाँच सय ७७ र चितवनमा करिब ३२ रोपनी जग्गा प्राप्त गर्न स्वीकृति दिएको हो। केही दिन अगाडि वसेको मन्त्रिपरिषद्को बैठकले जग्गा प्राप्त गर्न स्वीकृति दिएको तनहुँ हाइड्रोपावर लिमिटेडका प्रबन्ध सञ्चालक किरणकुमार श्रेष्ठले राससलाई जानकारी दिए।

लिमिटेडले ऊर्जा मन्त्रालयमार्फत मन्त्रिपरिषद्मा उक्त प्रस्ताव गरेको थियो। सरकारले जग्गा प्राप्तका लागि स्वीकृति प्रदान गरेसँगै आयोजनाका लागि जग्गा अधिग्रहणको काम अगाडि बढाउन सहयोग पुग्ने श्रेष्ठले बताए। उनले भने, 'विभिन्न कारणवस जग्गा प्राप्त गर्नका लागि स्वीकृति पाउन ढिलाइ भइरहेको थियो, सरकारको निर्णयसँगै अब जग्गा अधिग्रहणको कामलाई अगाडि बढाइन्छौं।'

आयोजनाका प्रमुख श्यामजी भण्डारीले अब प्रारम्भिक अधिकृत तोकेर काम अगाडि बढाइने जानकारी दिए। उनले भने, 'सरकारको निर्णयसँगै जलाशय क्षेत्रका लागि आवश्यक जग्गा अधिग्रहणको काम अगाडि बढाउन सहयोग पुग्नेछ।'

तल्लो सेतीको अडिट सुरु निर्माणका लागि हालैमात्र सम्झौता भएको छ। तल्लो सेती जलविद्युत् आयोजनाको तीन सय ७५ मिटर लामो अनुसन्धानात्मक अडिट सुरु निर्माणका लागि आरके इन्जिनियरिङ एण्ड एशोसिएटससँग खरिद सम्झौतामा सम्झौता गरिएको छ।

आयोजनाका लागि भौगर्भिक अवस्था परीक्षणका लागि अनुसन्धानात्मक अडिट सुरु निर्माण गर्न लागिएको भण्डारीको भनाइ छ। अनुसन्धानका लागि निर्माण गरिने उक्त सुरुपछि अन्य कामका लागि प्रयोगमा आउने भण्डारीको भनाइ छ। डेढ वर्षभित्र उक्त सुरु निर्माण गरिसकेने भण्डारीले बताए।

तल्लो सेती जलविद्युत् आयोजनामा जापान अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग नियोग (जाइका) र एशियाली विकास बैंक (एडिबी) ले लगानीका लागि चासो दिएको छ। 'दुवै दाताहरू यसका लागि सकारात्मक छन्', भण्डारीले भने। उक्त आयोजनाको लागत रु २५ अर्ब अनुमान गरिएको छ। तनहुँ जलविद्युत् आयोजनाको एक सय ४० मिटर अग्लो कङ्क्रीट बाँधबाट प्राप्त हुने सेती नदीको रेगुलेटेड प्रवाह तथा

मादी नदीको थप प्रवाहसमेत प्रयोग गर्न तल्लो सेती क्षेत्रमा तल्लो सेती जलविद्युत् आयोजना निर्माण गर्न लागिएको हो। तल्लो सेती जलविद्युत् आयोजना निर्माणका लागि विस्तृत अध्ययन सकिएको छ। आयोजनाले विज्ञ समूह नियुक्त गरी काम अगाडि बढाएको थियो। परामर्शदाताले पेस गरेको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन पुनरावलोकनका लागि नियुक्त तीन सदस्यीय अन्तर्राष्ट्रिय विज्ञ समूहले विसं २०७८ असार २३ गते प्रतिवेदन बुझाइसकेको छ।

कम्पनीले आयोजनाको विद्युत् उत्पादनको सर्वेक्षण अनुमति प्राप्त गरिसकेको छ। साथै दातृ निकाय एडिबीबाट प्राप्त करिब तीन दशमलव पाँच मिलियन अमेरिकी डलर अनुदान सहयोगबाट आयोजनाको विस्तृत इन्जिनियरिङ डिजाइन तथा बोलपत्रसम्बन्धी काजजात तयार गर्ने परामर्श सेवा खरिदका लागि वाफ्कोस भारत/निपन कोर्इ जापान जेभीसँग विसं २०७५ चैत २९ गते खरिद सम्झौता भएको थियो। आयोजनाअन्तर्गत वन्दीपुर गाउँपालिका-६ र देवघाट गाउँपालिका-३ साराइघाट नजिकै रहेको सेती नदीमा ३२ मिटर अग्लो बाँध निर्माण गरिनेछ। पानीको प्रवाहलाई देवघाट गाउँपालिका-३ र ४ हुँदै छ दशमलव

आठ किलोमिटर लामो सुरुडमार्फत सेती नदीको सङ्गमदेखि करिब पाँच सय मिटर तल्लो सेती क्षेत्रमा पर्ने देवघाटस्थित कालीगण्डकी नदीको दायाँ किनारमा बग्ने अर्ध भूमिगत विद्युत्तृहमा खसाली विद्युत् उत्पादन गर्ने योजना बनाइएको छ।

आयोजनाबाट वन्दीपुर-६, ब्यास-१३ र १४, देवघाट-२, ३ र ४, ऋषिङ गाउँपालिका-१ र ३, आँबुखैरेनी-५ र ६ तथा भरतपुर महानगरपालिका-२९ का केही भाग प्रभावित हुनेछ। देवघाट वडा नं ४ गाउँघाटमा अर्धभूमिगत विद्युत्तृहको निर्माण गरी विद्युत् उत्पादन गरिने छ। उत्पादित विद्युत्लाई तनहुँ जलविद्युत् आयोजनाले निर्माण गरेको २२० केभी दमौली-नयाँ भरतपुर प्रसारण लाइनमा जोडी राख्ने विद्युत् प्रणालीमा समाहित गरिनेछ। यसका लागि करिब दुई किमी प्रसारण लाइनको निर्माण गर्नुपर्नेछ।

अर्धजलाशययुक्त तल्लो सेती आयोजनाको करिब १२ किमी लामो जलाशय माथिल्लो तटीय क्षेत्र अर्थात् बाँधस्थलबाट मुँडेगाउँसम्म विस्तार हुनेछ। आयोजनाबाट वार्षिकरूपमा ५२ करोड युनिट विद्युत् उत्पादन हुने जनाइएको छ। रासस

विमानस्थल पूर्ण सञ्चालन नभए होटल बन्द हुन्छन् : व्यवसायी

प्रभाव संवाददाता

भैरहवा- होटल व्यवसायीहरूले यथासिद्ध गौतमबुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल यथासिद्ध पूर्ण सञ्चालनका माग गरेका छन्। भैरहवामा भएको होटल व्यवसायी महासंघ नेपाल लुम्बिनी प्रदेशको विस्तारित बैठकले मुख्यतया ३ वटा विषयमा केन्द्रित भई निर्णय गरेको छ। भैरहवामा निर्माण सम्पन्न भएको अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल पूर्ण क्षमतामा सञ्चालनका लागि राज्यका सम्बन्धित निकायमा संघले पहचदमी गर्ने र दबावमूलक कार्य सृजना गर्ने निष्कर्ष निकालिएको बताए।

यसै लुम्बिनीमा भएको गुन्वाहरूले बाहिरी पर्यटकहरूलाई राख्दा लुम्बिनी क्षेत्रमा रहेका होटल व्यवसायीहरू विस्थापित हुने अवस्था आएकोले सम्बन्धित निकायले यस्तो गतिविधि रोक्न अनुरोध गर्ने र बाहिर स्थापित होटलमा बस्ने वातावरण मिलाउन अनुरोध गर्ने निर्णय गरेको छ। यसै अहिलेको अवस्थामा व्यवसायहरू नाजुक अवस्थामा पुगेको छ, कोभिड पछि यो व्यवसाय संकटमा आएकोले घरबहाल पनि तिन नसक्ने अवस्था आएकोले परिस्थिती जन्म अवस्था सृजना भएकोले सकेको जति सक्ने छुट घरबहाललाई

दिने व्यवस्था मिलाउने निर्णय भएको होटल व्यवसायी महासंघ नेपालका संस्थापक अध्यक्ष माधव प्रसाद नेपालले बताए। संस्थापक अध्यक्ष नेपालले विमानस्थल सञ्चालन हुने आशामा अबै लगानी निजी क्षेत्रबाट भएको र अहिले व्यवसाय धरासायी भएको बताए। होटल व्यवसायी महासंघमा सवा १ लाख व्यवसायीहरू आवद्ध रहेको छन्, अहिले व्यवसायिक प्रतिस्पर्धा भन्दा पनि जुटेर जानु पर्ने स्थिती आएको उनीहरूको भनाइ छ।

त्यस्तै होटल व्यवसायी महासंघ लुम्बिनी प्रदेशका अध्यक्ष भास्कर काफ्लेले गौतमबुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल भैरहवाको, लुम्बिनी प्रदेशको मात्र नभइ पश्चिम नेपालको विकासको द्वार भएको बताए। उनले भने, 'यो अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल सञ्चालन नहुँदा यो खण्डहर बन्दैछ। विमानस्थल सञ्चालनका लागि आन्दोलन र पहल गर्नुपर्छ।' उनले व्यवसायीका समस्या सम्बोधनका लागि होटल व्यवसायी महासंघले पहल गर्दै आएको बताए। महासंघसँग व्यवसायीले धेरै आशा, भरोसा र अपेक्षा राखेको उनले बताए।

होटल व्यवसायी महासंघका केन्द्रीय उपमहासचिव राजेश महोत्राले महासंघलाई अझ बलियो बनाउनुपर्ने बताए। उनले भने, 'महासंघ हाम्रो छाता संगठन हो। हामी एकताबद्ध हुनुपर्छ।'

मन्थली-लुक्ला उडान सुरु

मन्थली (प्रस)- पदयात्रा र हिमाल आरोहणको मौसम सुरु भएसँगै रामेछापको मन्थली विमानस्थलबाट लुक्लाका लागि दैनिक उडान सुरु भएको छ। तारा, समिट र सीता एयरले आइतवारदेखि सोलुखुम्बुको लुक्लासम्म नियमित उडान भर्न थालेपछि पर्यटकका लागि सहज हुने ठानिएको छ।

पर्यटकीय मौसमको बेला त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल बन्द हुने भएकाले ट्राफिक जाम नहोस् भनी एयरलाइन्सहरूले पर्यटकलाई मन्थलीसम्म गाडीमा ल्याएर लुक्लाको लागि उडान भर्ने गरेका छन्। पदयात्रा र आरोहणका लागि वर्षको दुई पटक पर्यटक यहाँ आउने गर्छन्। यसअघि असोजको पहिलो सातादेखि मङ्सिरको पहिलो सातासम्म खुम्बुक्षेत्र घुम्न जाने पर्यटक धेरै हुने गर्दथे। यसवर्ष चैतदेखि जेठभित्र घुम्न आउने पर्यटकको सफ्या धेरै भएको तारा एयरका रामेछाप इन्चार्ज प्रवीण सुवेदीले बताए। शुक्रवारदेखि उडान सुरु गरेपनि मौसमले साथ नदिएको उनको भनाइ छ।

ठमेलमा विदेशी पर्यटकले पनि मनाए होली

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- संघीय राजधानी काठमाडौंको प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्य ठमेललगायत विश्वसम्पदा क्षेत्रमा विदेशी पर्यटकले पनि हर्षोल्लासका साथ होली पर्व मनाएका छन्। वसन्तऋतुको आगमनसँगै नेपाल घुम्न आएका विदेशी पर्यटकले फागुपूर्णिमाका अवसरमा यहाँ मनाइँदै आएको होली पर्वलाई हर्षोल्लासका साथ मनाएका हुन्। पछिल्लो समय नेपालमा मनाइने होली पर्व विदेशीलेसमेत मनाउने गराउने गरेका छन्।

विदेशी पर्यटकले विहानैदेखि एक अर्कासँग रङ साटासाट, नाचगानसँगै रमाइलो गरी होली मनाइरहेका छन्। राजधानीको प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्य ठमेल, वसन्तपुर, दरबारमार्ग, पाटन, बौद्धलगायत क्षेत्रमा होली मनाइरहेका छन्।

ठमेल पर्यटन विकास परिषद्ले होली विशेष कार्यक्रमको आयोजना गरेको छ।

काठमाडौं महानगरपालिका-२६ सञ्चयकोष अगाडि सडकमा साङ्गीतिक मनोरञ्जनका कार्यक्रमसहित होली पर्व मनाइएको परिषद्ले जनाएको छ। परिषद्का अध्यक्ष

भविश्वर शर्माले यस्ता सांस्कृतिक पर्वमा विदेशी पर्यटकलाई सहभागी गराएर मनाउँदा नेपालको पर्यटन प्रवर्द्धन हुनुका साथै हाम्रा धार्मिक तथा सांस्कृतिक विशेषता विश्व

समुदायसम्म पुऱ्याउन मद्दत पुग्ने बताए। 'हरेक सांस्कृतिक कार्यक्रमलाई पर्यटनसँग जोड्नसके नेपालको पर्यटन क्षेत्रले ठूलो फाइदा मान्न सक्छ। हाम्रा सांस्कृतिक कार्यक्रमलाई सरकारले 'क्यालेण्डर' बनाएर विश्वभर पर्यटन प्रवर्द्धन गर्नुपर्छ। यति गर्नसकेमा मुलुकमा १२ महिना पर्यटकको सिजन हुनेछ', उनले भने।

नेपाल भ्रमणमा आउने पर्यटकमध्ये ८० प्रतिशत ठमेल क्षेत्रमा आउने गरेका परिषद्का उपाध्यक्ष सहदेव धमलाले जानकारी दिए। परिषद्ले अङ्ग्रेजी नयाँ वर्ष, नेपाली नयाँ वर्ष, सगरमाथा दिवस, विश्व पर्यटन दिवस, होलीलगायत पर्व तथा दिवसमा विभिन्न सांस्कृतिक कार्यक्रम आयोजना गरी विदेशी पर्यटकलाई मनोरञ्जन दिँदै आएको उनले बताए। ठमेल पर्यटन विकास परिषदअन्तर्गत हाल ठमेलभित्र १० हजारभन्दा बढी व्यवसायी र दुई हजारको हाराहारीमा घरधनी रहेका छन्।

सामाजिक सञ्जालको दुरुपयोगबारे सचेत रहौं।

- ◆ आफूले प्रयोग गर्ने मोबाइल, कम्प्युटर जस्ता विद्युतीय उपकरण सधैं लगआउट गरौं।
- ◆ अरुलाई आफ्नो एकाण्टको पासवर्ड थाहा नदिऔं।
- ◆ साथीभाई वा अन्यको फोटो वा भिडियो खिच्नु अघि र सामाजिक सञ्जालमा राख्नुअघि अनुमति लिऔं।
- ◆ अपरिचित व्यक्तिको साथी बन्ने प्रस्ताव आए अस्वीकार गरौं।
- ◆ सामाजिक सञ्जालमै चिनेको भरमा बोलाएको ठाउँमा भेट्न नजाऔं।
- ◆ सामाजिक जीवनमा गर्न नमिल्ने काम तथा व्यवहार सामाजिक सञ्जालमा नगरौं।
- ◆ सामाजिक सञ्जालमा देखिएका भामक, आधिकारितामा नभएको सूचना सन्देश, फोटो तथा भिडियो शेयर नगरौं।
- ◆ कसैको मर्यादा, प्रतिष्ठा तथा सम्मानमा आँच आउने खालका सूचना तथा सन्देश पोष्ट वा शेयर नगरौं।
- ◆ शंकास्पद तथा अशोभनीय सन्देश प्राप्त भए प्रतिवाद गरौं र रेकर्डको लागि सुरक्षित राखौं।
- ◆ सामाजिक सञ्जालको उपयोगमा सचेत बनौं र त्यसबाट हुनसक्ने अपराधिक क्रियाकलाप नियन्त्रण गरौं।

अब मात्र एक क्लिकमा...
www.prabhahabonline.com
[www.facebook.com/Prabhahab Online](https://www.facebook.com/PrabhahabOnline)
 प्रभाव दैनिक